

TRANSPORT

ARBETAREN

Nummer 8 2024

Förarprotester mot
bokningssystem

Friskvård

Nästan ingen får
träna på arbetstid

Hamnarbete
efter kokainhärva

KULTUR

Mysrys
med läskiga
filmer

”Vi kan bli
fler som stöttar
varandra”

Carina Olin och Sofie Norén
startar nätverk för arbetslösa

Mina Sidor

på transport.se

Logga in och ladda ner ditt kollektivavtal, kolla vilka utbildningar du har gått och att dina uppgifter stämmer såsom arbetsgivare och inkomst.

Skanna och kom direkt till Mina Sidor

Innehåll Nr 8

FOTO: JESSICA SVENSSON

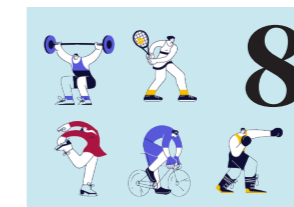

ILLUSTRATION: SHUTTERSTOCK

FOTO: PERNILLA AHLÉN

TRANSPORT ARBETAREN

Svenska Transportarbetareförbundets tidning.

Box 714, 101 33 Stockholm.
Besöksadress: Olof Palmes gata 31, 5 tr. transportarbetaren.se

På omslaget: Carina Olin och Sofie Norén
Foto: John Antonsson

ANNONSER

AdSales Group AB, Carl Truving
Tel: 073-590 25 32
E-post: carl@adsales.se

TRYCK

Bold Printing Mitt AB, Sundsvall 2024.
TS-kontrollerad upplaga: 53 500.
Nästa nummer utkommer den 21-22 november.

PRENUMERATION

250 kronor per år (10 utgåvor). Adressändring meddelas till respektive avdelning. Icke medlemmar kan mejla info@transportarbetaren.se.

REDAKTION

E-post: fornamn.efternamn@transportarbetaren.se
Telefon: 010-480 30 00

KRISTINA SJÖBERG
Chefredaktör och ansvarig utgivare
010-480 33 01

CHRISTINA AHLUND
Redigerare/ställföreträdande utgivare
010-480 33 05

JOHN ANTONSSON
Reporter/redigerare
010-480 33 06

LILLY HALLBERG
Reporter
010-480 33 03

JUSTINA ÖSTER
Reporter
010-480 33 04

4 LEDARE KRISTINA SJÖBERG

8 FRISKVÅRD

Transportarbetarens enkät visar att knappt någon transportare får träna på arbetstid.

12 KRÖNIKA ALEXANDRA EINERSTAM

13 HAMNSTREJK I USA

Kamp mot automation – global påverkan av tillfälligt avbläst strejk.

14 PROTEST TILL POLITIKER

Nya bokningssystem för servicetrafik drabbar förare i flera regioner.

18 ÅTAL FÖR DÖDSOLYCKA

Lastbilschaufför omkom efter krock med mötande personbil på bro.

19 KRÖNIKA DAVID ERICSSON

20 ARBETSLIV

Carina Olin och Sofie

Norén, båda arbetslösa, vill träffa andra i samma situation.

22 HELSINGBORG'S HAMN

Arbetsmiljön i fokus för facket efter domar i kokainhärvan med kopplingar till hamnen.

26 FÖDD 2010

Lastbilsföraren John Hornej är pappa till Liam som varit en av deltagarna i SVT:s *Född 2010*.

31 TEKNIK & FORSKNING

32 FRÅGA FACKET

34 SKRÄCKFILMER

Vad passar bättre än att kolla lite mysiga rysare under Halloween?

36 KRYSSET

38 MÅNADENS MEDLEM

Jonna Grip jobbar på mack och är engagerad i Transport, LO och Vänsterpartiet.

47 KRÖNIKA TOMMY WREETH

Ledare

Friskvård och skyddsombud!

Arbetsmiljöverkets statistik visar en otäck ökning både på antalet dödsfall relaterade till arbetsplatsolyckor och anmälda arbetsolyckor som ledde till sjukfrånvaro. Nackskador och knäskador toppar listan över arbetsskador bland Transporters medlemmar. Statistiken visar dock bara skador som anmälts. Det finns ett stort mörkertal.

MÅNGA SKADOR KOMMER inte heller genom ett olyckstillbud. De kan ha utvecklats under lång tid. Har du ett stillasittande eller monotont arbete finns det stor risk att hamna i samma ställning och det kan leda till förslitningar och värk i rygg, nacke och axlar. Det går till en gräns när det inte går längre. Handen upp alla som inte har ont någonstans! Om jag skulle kunna se era uppsträckta händer så gissar jag att de är rätt lätrräknade.

Utmattnings är en annan typ av arbetsskada. Det gäller att inte gå in i den berömda väggen. Men hur drar man i nödbromsen? Stress och känslan av att inte kunna planera det egna arbetet eldar på. Vad händer då med algoritmiskt ledarskap? Där algoritmer leder arbetet efter någon matematisk formel. Robot som leder och fördelar arbetet för människor av kött och blod.

Vi har bara sett början av den utvecklingen. Och hittills har det inte sett ljus ut. Det kan bland andra färdtjänstförarna vittna om.

HUR GÖR MAN då för att hålla för ett helt arbetsliv? Vissa arbetsgivare tar frågan på allvar och erbjuder både friskvårdsbidrag och möjligheten att träna på arbetstid. Men det är inte alla förunnat. En del arbetsplatser har skyddsombud som kan hjälpa till att upptäcka faror innan de blir arbetsplatsolyckor eller sjukdomsfall. Ett skyddsombud kan bokstavligen dra i nödbromsen.

SKYDDSOMBUDETS DAG FIRADES den 23 oktober. Kanske är det ett av de viktigaste förtroendeuppdrag man kan ha. Och det behövs många fler. Kanske är det ett uppdrag för dig? ■

Plus & minus

- ↑ Engagerade människor.
- ↓ Mörker och förrädisk halka.

VI VILL VETA VAD DU TYCKER!

Mejla oss på redaktionen@transportarbetaren.se

Sagt på webben

Vi skrev om vad chaufförerna vill ha i det nya avtalet som kommer 2025:

"Tycker att vi som varit med länge, skulle tjäna mer än dom som nyss börjat. Lite efter antal år och erfarenhet. Jag har kört sedan 1984. Arbetsförkortningar funkar inte på vårt arbete som fjärrchaufför." RA

"Har jobbat som sopåkare i trettio år, kommer inte att klara mig fyra år till då jag blir 67 vilket är "min" pensionsålder, sänkt arbetstid eller tidigare pension är viktigt för oss som sliter på kroppen. Förstår att yngre och de som bara kör vill tjäna så mycket som möjligt, har varit där."

RJ

"Ta bort den jävla procentlönen på taxi en gång för alla! Vill strejka nästa år för detta!" GS

Populärt på webben

... den senaste månaden:

1. DSV tar över Schenker – stor oro bland anställda
2. "DSV har ju inte jättebra rykte"
3. Hej chaufför! Vad står på önskelistan?

Pressgrannar

Extra mycket chefs dag

HURRA för chefen! Klappa dig själv lite på axeln, kära chef!

Den uppmaningen kommer från fackförbundet Ledarnas medlemstidning **Chef** den 16 oktober, Alla chefs dag.

Syftet med dagen är att belysa vikten av gott ledarskap och framhäva chefernas betydelse för verksamhetens framgång. Alla chefs dag har sitt ursprung i USA och initierades av Patricia Bays Haroski 1958 som valde datumet till sin fars födelsedag för att hedra hans insatser som både chef och far. Firandet har hittills främst spridit sig till andra engelskspråkiga länder, som Kanada och Indien. ■

"Jag är mer orolig i dag än för två år sedan, för mängden resurser som koncentrerat sig i händerna på de största och mäktigaste företagen bara ökar och ökar."

DARON ACEMOGLU, Nobelpristagare i ekonomi om att AI kan leda till att maskiner ersätter människor i en intervju med TT i somras.

Läsarbilden

FOTO: AMANDA ENGGVIST

AMANDA ENGGVIST har parkerat äggviken framför några hönar som är ute och pickar.

Ta en bild på ditt jobb och mejla den till info@transportarbetaren.se. Skicka med din adress. Vi belönar publicerade bilder med två trisslotter.

Höst utanför Uppsala

ELIN BJÖRK kör biogödsel till bondgårdar. Här har hon parkerat under ett träd på landsbygden utanför Uppsala

Ta en bild på ditt jobb och mejla den till info@transportarbetaren.se. Skicka med din adress. Vi belönar publicerade bilder med två trisslotter.

FOTO: ELIN BJÖRK

Kristina Sjöberg är chefredaktör på Transportarbetaren.

NYHET!
SUPER-STRETCH

TOTAL STRETCH

INGA MELL ANHÄNDER!

- beställ dina arbetskläder

direkt från Wexman Workwear

VINTERPAKET

DU FÅR 14 PRODUKTER TOTALT!

Varje modell i valfri storlek

2 496:-

CERTIFIERADE VARSELKLÄDER FÖR ÅKERI,
TRANSPORT, GRÄV & ANLÄGGNING.

SERVICEBYXA VARSEL TOTAL STRETCH KLASS 1

Välj ett par.
Med eller utan
spikfickor

MULTISCARF

ELASTIC ERGO

BÄLTE

STRETCH BEANIE

UNDERSTÅLL TRÖJA

UNDERSTÅLL BYXA

COMFORT STRETCH BEANIE

2-PACK KALSONGER

KLASS 3

VINTERJACKA

FUNCTIONAL FULL-ZIP SWEATSHIRT

WOOL BLEND WINTER

2-PACK TEKNIKSTRUMPOR

HELA PAKETET PACKAS I EN PRAKTISK BAG

HIGH-VIS
PRO
BY WEXMAN WORKWEAR

High-Vis Pro är vår kollektion med varselkläder. Här ligger tyngdpunkten på modern design, nya smarta funktioner och hög säkerhet. Plaggen är certifierade enligt EU-direktiv EN ISO 20471.

Angivna priser exkl. moms gäller tillsvidare, dock längst till och med 2024-12-31. Reservation för slutförsäljning samt eventuella tryckfel.

HÖGSTA TÄNKBARA KVALITÉ!

Samtliga produkter i detta erbjudande är av PREMIUM-kvalité. Innebär absolut högsta tänkbara krav på material, sömning och funktioner. Knäfickor och armbågsförstärkningar av urstark Cordura, dragkedjor från YKK, mängder av sömnadsförstärkningar samt 2- & 3-nålsömmar på plaggens speciellt utsatta ställen är bara några exempel på detta kvalitetslöfte.

GARANTERAT LÄGST PRIS - HUR ÄR DET MÖJLIGT?

Vår affärsidé är unik i sin enkelhet. Allt från produktutveckling, design och tillverkning till lagerhållning och marknadsföring görs helt i vår egen regi. Försäljningen sker sedan direkt till dig som kund utan några som helst fördyrande mellanhänder.

En bättre affär
helt enkelt!

LOGGAT & KLART!

Vårt huvudkontor och lager ligger i Tidaholm. Här finns också ett tryckeri och en brodyrateljé. Innebär att du kan få dina kläder loggade och klara med antingen direktbrodyr, screentryck eller transfertryck.

WEXMAN AB / TIDAHOLM

ORDER Tel 0502 188 90 | order@wexman.se | www.wexman.se

WEXMAN WORKWEAR
TIDAHOLM SWEDEN
QUALITY & IMAGE SINCE 1994

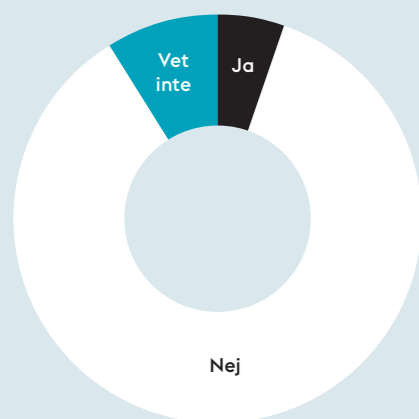
Knappt 6 av 10 transportare får friskvårdsbidrag

2 III transportarbetare svarade när tidningen gjorde en enkätundersökning om friskvårdsbidrag och träning på arbetstid. Trots att yrkesgrupperna är hårt drabbade av sjukskrivningar får bara 5,5 procent av de som deltog i enkäten träna på arbetstid. Samtidigt är det 58 procent som får friskvårdsbidrag.

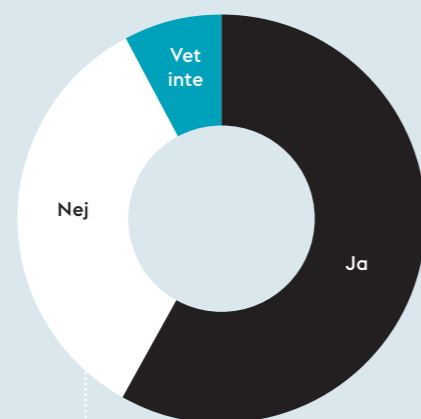
Text JOHN ANTONSSON Grafik CHRISTINA AHLUND

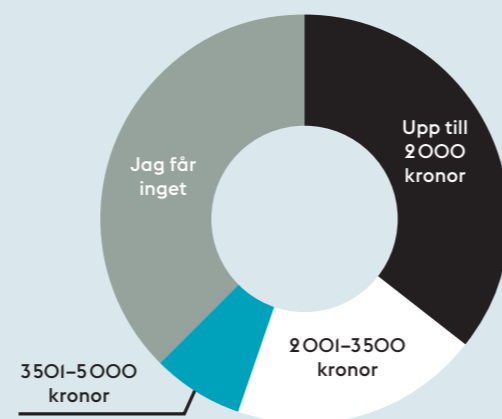
Så här svarade transportarbetarna

Har du möjlighet att träna på betald arbetstid, så kallad friskvårdstimme?

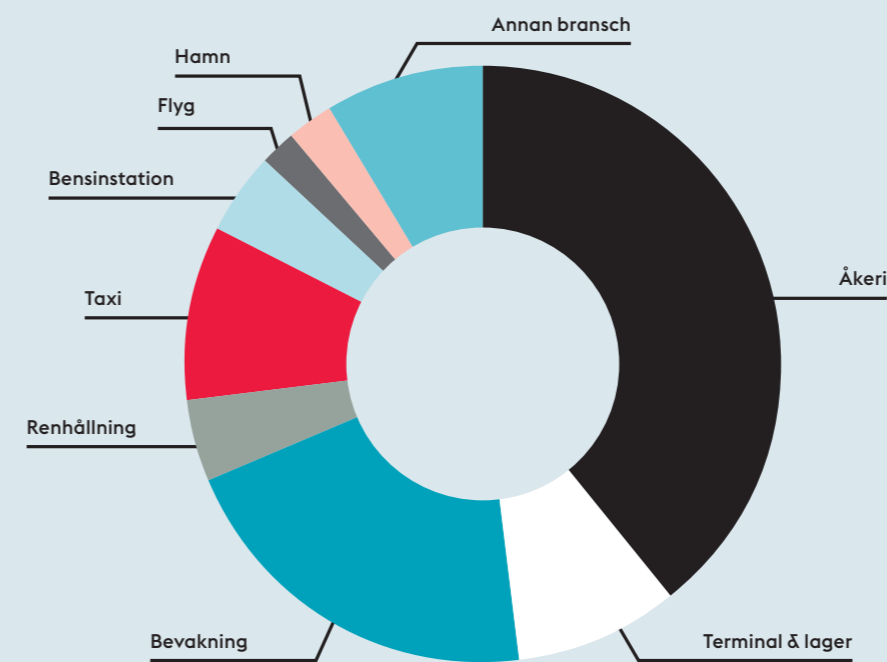

Får du friskvårdsbidrag från din arbetsgivare?

Hur mycket får du i friskvårdsbidrag?

I de här branscherna jobbar de som svarat

Friskvårdsbidrag

Är en personalförmån på upp till 5000 kronor per år. Om man ger till någon måste arbetsgivaren ge till alla, oavsett anställningsform. Friskvårdsbidraget är avgiftsfritt för såväl anställd som för företaget. Det tillkommer alltså inga sociala avgifter eller någon förmånsskatt.

Träning på arbetstid

Det finns olika sätt att träna på arbetstid. På vissa arbetsplatser är det gemensamma träningspass och andra är det en friskvårdstimme som går att ta i samband med arbete och sker på betald arbetstid.

Så har vi gjort undersökningen

Varje månad skickar Transportarbetaren ut ett nyhetsbrev till alla medlemmar i Transport som uppgett sin e-postadress. I ett nyhetsbrev skickade vi med en länk till en enkät om friskvård. 2 III personer svarade på våra frågor.

Största yrkesgrupperna i enkäten var åkeri (828) och bevakning (435)

Åkeri

Har du möjlighet att träna på betald arbetstid, så kallad friskvårdstimme?

Ja: 3,51 %
Nej: 87,30 %
Vet inte: 9,19 %

Får du friskvårdsbidrag från din arbetsgivare?

Ja: 43,10 %
Nej: 47,55 %
Vet inte: 9,32 %

Hur mycket får du i såna fall i friskvårdsbidrag?

Upp till 2000 kronor: 25,14 %
2001-3500 kronor: 18,38 %
3501-5000 kronor: 4,32 %
Jag får inget: 52,16 %

Bevakning

Har du möjlighet att träna på betald arbetstid, så kallad friskvårdstimme?

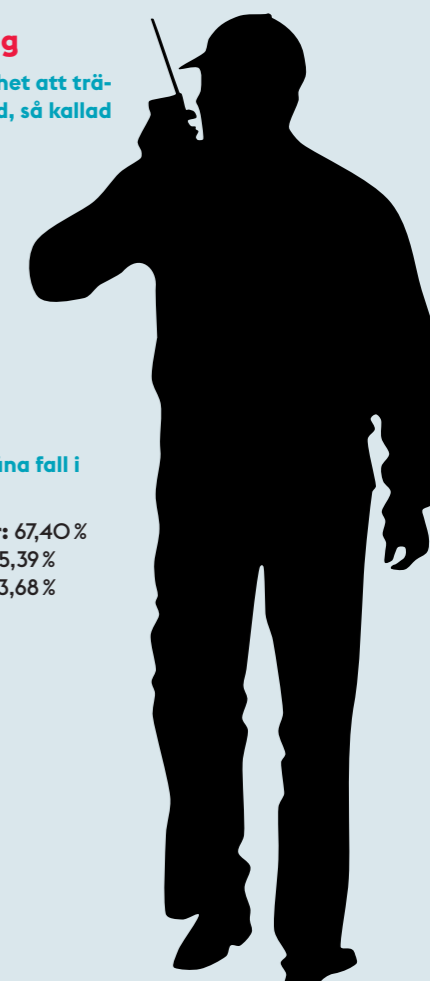
Ja: 4,37 %
Nej: 91,03 %
Vet inte: 4,60 %

Får du friskvårdsbidrag från din arbetsgivare?

Ja: 73,27 %
Nej: 19,12 %
Vet inte: 7,60 %

Hur mycket får du i såna fall i friskvårdsbidrag?

Upp till 2000 kronor: 67,40 %
2001-3500 kronor: 5,39 %
3501-5000 kronor: 3,68 %
Jag får inget: 23,53 %

Flygtankarna på Stockholm Fuelling Services kan träna på arbetstid, till skillnad från de flesta andra transportare.

FOTO: JOHN ANTONSSON

”Om det finns friskvårdsbidrag visar man att man är mån om sin personal.”

Nathalie Hedenström på OKQ8 i Fagersta tycker att alla borde ha rätt till friskvårdsbidrag.

träna på betald arbetstid och det förvävar Martin Miljeteig, arbetsmiljöombudsman på Transport.

– Jag trodde att fler inom bevakning skulle få träna på arbetstid. Jag vet att det finns flera företag som har det inlagt i schemat. Men jag önskar så klart att fler medlemmar får möjlighet att träna under arbetstid eller i direkt anslutning. Där emot vänder jag mig mot projekt som går ut på att hela arbetsgruppen ska ut och springa tillsammans eller hårdträna på andra sätt, jag har sett exempel då det har lett till regelrätt mobbning. Träningen ska vara frivillig och utgå från den enskildes önskemål, säger Martin Miljeteig.

En klar majoritet av de som svarat på enkäten får friskvårdsbidrag, det anser Martin Miljeteig är något positivt.

– Jag tycker att friskvårdstimme och friskvårdsbidrag kan vara en del av det förebyggande arbetsmiljöarbetet och det är en bra personalpolitik att tillhandahålla det.

NATHALIE HEDENSTRÖM JOBBAR på OKQ8 i Fagersta och inte heller hon får något friskvårdsbidrag eller möjlighet att träna på arbetstid.

– Vi har ett jobb som är påfrestande för kroppen och personligen mår jag mycket bättre i ryggen och hjärnan om jag kommer i väg och tränar några gånger i veckan.

– Om det finns friskvårdsbidrag visar man att man är mån om sin personal. Vill man ha bra personal som kommer tillbaka till jobbet pigga är det bra att vi kan träna och stärka kroppen. Det är också bra för att undvika arbetsskador för oss som ibland måste göra tunga lyft.

Tycker du att facket ska göra mer?

– Ja, det tycker jag faktiskt. Jag vet inte om de ska ha det som krav men de borde jobba för att fler ska få ett friskvårdsbidrag.

FRÅGAN GÅR TILLBAKA till Martin Miljeteig på Transport. Han tycker att det är bra om den enskilde först går till arbetsgivaren och frågar, annars finns ett annat alternativ:

– Man kan också gå till sitt lokala förhandlingsombud eller sin lokala avdelning och be dem att påkalla förhandling. Då kan vi använda oss av goda argument och försöka övertyga arbetsgivaren om att friskvårdsbidrag kan vara en del i det förebyggande arbetsmiljöarbetet, säger han. ■

Men på grund av säkerhetsläget är det inte längre tillåtet.

– **I DEN** bästa av världar skulle vi få nyttja gymmet på arbetsplatsen. Men det går inte. Vi jobbar 12-timmars arbetspass så det finns lite tid att röra sig med om man ska ta sig till ett annat gym, säger Katrin.

Katrin skulle gärna träna på arbetstid, särskilt eftersom jobbet kräver att hon och kollegorna håller sig i god form.

– Vi kan hamna i våldsamma konfrontationer med personer som är påverkade av olika substanser. Jag har haft ganska tur att vi varit många på plats då det har krävts.

JOBDET ÄR OFTA stillasittande och Katrin behöver träna för att hålla ryggen bra.

– Om jag sitter för länge och inte har haft möjlighet att träna kraschar jag. Friskvårdsbidraget skulle man gärna vilja ha, och jag förstår inte riktigt varför vi inte får det, säger hon.

Då Katrin inte får friskvårdsbidrag tillhör hon en minoritet av de 435 bevakningsanställda som svarat på vår enkät. 73 procent får det, 19 procent får det inte och 7 procent vet inte om de får det.

AV DE SOM svarat är det strax över 4 procent av de bevakningsanställda som får

Flygtankarna som jobbar för Stockholm Fuelling Services vid Arlanda har ett gym på övervåningen. Där finns möjlighet att träna och bada bastu. Om arbetet tillåter det och det är lugnt så går det att träna på arbetstid.

– En tjej som jobbade tidigare här var pådrivande om att vi skulle få nya och fina grejer. Vi kan smita upp och träna om arbetet tillåter, berättar Erik Hjertberg, flygtankare på Arlanda och Transports klubbordförande där.

FLYGTANKARNA PÅ ARLANDA tillhör dock en liten minoritet av de medlemmar som svarat på tidningens enkät. Den skickades ut i Transportarbetarens nyhetsbrev. Av de 2111 som svarade var det bara 5,5 procent som fick träna på betald arbetstid. Betydligt fler, 58,3 procent, har däremot möjlighet att få ett friskvårdsbidrag.

EN SOM VARKEN får friskvårdsbidrag är arrestantvakten Katrin. Hon tillhör de 34 procent som inte får något friskvårdsbidrag från arbetsgivaren.

Tidigare fanns möjlighet att i mån av tid träna på gymmet som finns i huset.

FOTO: PRIVAT

Ingen friskvård

ALVAR HEDIN, 20 ÅR, jobbar som reklamutdelare.

– Jag frågade om vi har friskvårdsbidrag efter att jag fått enkäten, men fick svaret att det får vi inte. Vi får inte heller friskvårdsstimme. Men jag hade inte haft så stor glädje av det, vi har ett rörelserikt jobb och jag går flera mil i veckan. Det är ganska ergonomiskt och jag har inte så tunga lyft. Men jag är 20 år och ung. Hade jag varit yngre eller äldre hade jag kanske behövt träna för att orka dra kärran. ■

FOTO: SKANDIA

Skandias hälsoekonom Jenny Wiener.

Friskare personal bästa investeringen i längden

I en rapport från Skandia toppar transportarbetare listan med Sveriges sjukaste jobb.

– Att ha fokus på friskvård är ett signalvärde om att här tar vi hand om vår personal, säger Jenny Wiener, hälsoekonom på Skandia.

Text John Antonsson

JENNY WIENER HAR gått igenom sjukskrivningsstatistiken från Försäkringskassan och skrivit rapporten *Sveriges sjukaste yrke*. I den går det att läsa att kvinnor är sjukskrivna dubbelt så mycket som män.

I toppen av sjukaste jobben för män och kvinnor finns gruppen *återvinningsarbetare, tidningsdistributörer och övriga servicearbetare* samt gruppen *transport- och maskinförare*.

– Men om vi sedan bryter ut psykisk ohälsa så ligger transport på plats elva. Om man ska dra en slutsats är det att grupperna är betydligt friskare psykiskt än tjänstemän med högre utbildning. Vi ser till och med en liten minskning i sjukskrivning för psykisk ohälsa i gruppen transport. Utmaningarna verkar främst ligga inom den fysiska hälsan, säger Jenny Wiener.

SKANDIA ERBJUDER SJUKFÖRSÄKRINGAR med förebyggande stöd och rehab och jobbar mycket mot företag som anställer tjänstemän.

– Skandia menar att det behövs ett kunskapslyft om psykisk ohälsa. Ökat fokus på ergonomi och hur friskvårdsaktivitet kan stärka kroppen kan främja

en bättre hälsa inom transportyrkena, säger Wiener.

Hon anser att det är viktigt att ha friskfaktorer på plats och ett chefskap där man ser de anställda, vid sidan av god ergonomi. Det är också centralt att se varningstecknen i tid och ta itu med problemen istället för att köra på, vilket kan befästa problematiken och leda till kroniska besvär.

Hur vanligt är det att de företag du jobbar med har friskvårdsbidrag?

– Nästan alla av de vi jobbar med har det. Det ses som en hygienfaktor och medarbetare förväntar sig att det finns, det är en av flera viktiga förmåner som också underlättar rekrytering. Arbetstägare inom transportbranschen behöver hålla både fysiskt och psykiskt hela yrkeslivet. Att ha ett friskvårdsbidrag är en av flera signaler att här tar vi hand om vår personal.

SKANDIA HAR RÄKNAT på den samhälls-ekonomiska kostnaden för sjukskrivningar från dag 15, eftersom det är vad som syns i Försäkringskassans statistik. Samhällsförlusten för kvinnors sjukskrivningar för återvinningsarbetare, tidningsdistributörer och övriga servicearbetare landar på 43 500 kronor per år – för män är siffran 22 400 kronor.

– För arbetsgivaren kostar också de första 14 dagarna, de ska betala sjuklön och kanske ta in en ersättare som ska läras upp. Blir en person långtidssjukskriven tillkommer också kostnader för rehab. Att satsa på förebyggande hälsoarbete är en lönsam affär för individ, företag och samhälle. ■

Alexandra Einerstam

Arbetare syns sällan i media

Plötligt händer det! En av sommarvärdarna i årets upplaga av Sommar i P1 är Kim Söderström från Byggnads. Lika sällsynt som att skrapa fram högvinsten på Triss är arbetares representation i media. Trots att medielandskapet har förändrats, trots att det finns fler plattformar och kanaler än tidigare, är arbetare fortfarande underrepresenterade. Fokus ligger fortfarande på medelklassen och de politiska, kulturella och ekonomiska eliterna. Arbetarklassens perspektiv har (medvetet eller omedvetet) osynliggjorts eller marginaliserats.

Kulturjournalisten Johan Croneman beskrev Sommar i P1 som ett "klassprojekt", där röster från de lägre samhällsklasserna systematiskt utesluts.

RENT KRASST EXISTERAR inte arbetare i denna ekokammare och som en direkt följd av detta har många ingen aning om vilka arbetsvillkor och arbetsförhållanden som arbetare har.

Fast ovanstående är en sanning med modifikation. Det finns en genre där arbetare figurerar – reality-tv. Jag vill dock hävda att i just dessa dokusåpor exploateras arbetare. I dessa program framställs arbetare på ett stereotypt, nedsättande och hänfullt sätt och ofta som offer, våldsamma och helt intelligensbefriade (läs dumma i huvudet).

JAG ÄR SVÄLTFÖDD, snudd på undernörd på filmer, böcker, serier, radioprogram och artiklar som handlar om arbetare.

Därför är tidningar som Transportarbetaren, Arbetet, Dagens arena med flera så oerhört viktiga. Majoriteten av svensk media är borgerlig men vi arbetare utgör cirka 30 procent av befolkningen. Om inte mainstreammedia gör jobbet, ja då får vi på golvet göra det.

MÅNGA AV OSS rör oss på plattformar som Instagram, Facebook, TikTok. Tillsammans har vi möjlighet att vara en motkraft genom att dela med oss av våra erfarenheter och berättelser och vi kan dela artiklar, krönikor och klipp som synliggör arbetare.

Plötligt händer det! Lika sällsynt som en enhörning, har en film om ett vissebläsande värdbiträde gått upp på den stora bioduken. Den heter *Så länge hjärtat slår* och den ska jag gå och se. ■

Alexandra Einerstam är väktare och skribent.

Cabonline lägger ner trafikledning och bokning i Sundsvall.

17 får gå när växeln flyttar

Taxi. Cabonline stänger sin taxibokning i Sundsvall. Växeln flyttar till Lettland – all personal har varslats om uppsägning vid arbetsplatsen.

Text Lilly Hallberg

Facket har förhandlat med arbetsgivaren enligt kollektivavtal under hösten. Samtliga anställda vid Cabonlines trafikledning och bokning i Sundsvall är berörda och har fått information om att bolaget stänger vid årsskiftet. Det rör sig sammanlagt om 17 som går på kollektivavtal, personer med olika anställningsformer och olika långa uppsägningstider; tillsvidareanställda, visstidsanställda och provanställda.

– Det är självklart väldigt tråkigt. Det är många som berörs, det är en stor växel och det kommer att påverka taxin, säger Björn Nilsson, ombudsman på Transports avdelning 32 Mellersta Norrland.

BJÖRN NILSSON HAR förhandlat med Cabonline för Transport. Han blev kontaktad av representanter för företaget på sensommaren. Helt överraskande kom inte beskedet om stängning och flytt av taxiväxeln för honom, Cabonline har tidigare i år gjort en liknande omorganisation i Umeå.

Som en generell kommentar till utlokaliseringen säger Björn Nilsson:

– Vi anser att de svenska jobben ska finnas kvar på den svenska arbetsmarknaden.

Datumet för uppsägningar är planerat till den sista denna månad, den 31 oktober. Sedan börjar den nya organisationen gälla.

Transports ombudsman upplevde en bra dialog med bolagets HR-avdelning under förhandlingarna, och värdesätter att fackets lokala skyddsombud kunde vara med.

Cabonline, som har landets största taxiorganisation, sköter växeln för flera taxibolag i Sundsvall. Bolaget motiverar flytten som nödvändig med tanke på de stora förändringar som pågår inom taxibranschen. Cabonline Group har i dag sitt säte i Solna.

ENLIGT BOLAGET GÄLLER det att anpassa sig till framtiden och då centraliserar Cabonline bokning och trafikledning till Lettland respektive Solna: Bolaget måste, som många andra, bli effektivare och samtidigt kvalitetssäkra företagets tjänster.

– Det är alltid tufft att fatta sådana här beslut och ett supertufft besked att få för de som blir uppsagda. Vi försöker göra det så bra som möjligt för våra anställda, säger Ulf Samell, presstalesperson vid Cabonline Group, till Sundsvalls Tidning.

Han uppgav samtidigt att det för tidigt att säkert säga om det finns möjligheter till omplaceringar för de varslade, men att bolaget – som alltid i sådana här fall – "tittar över" saken.

Säkert är dock att det inte kommer att bli några arbetstillfällen i Sundsvall. ■

Hamnstrejk sänder svallvågor globalt

Hamn. Fraktkaos, högre priser i hela världen, sänke för amerikansk ekonomi och hotad julhandel på flera kontinenter. En strejk bland hamnarbetare i USA har enorm påverkan. Och även om konflikten för tillfället är avblåst är kampen mot automation i hamnarna inte över.

Text Lilly Hallberg

Vid midnatt natten till den 1 oktober gick 45 000 hamnarbetare på den amerikanska östkusten ut i strejk. Totalt berördes 36 hamnar, från Maine i norr till Texas i söder, där allt från frakt av livsmedel till fordonstransporter blockerades.

Fackförbundet International Longshoremen's Association (ILA) gick ut med krav på nära 70 procent löneökning över sex år, med hänvisning till hamnbolagens stora vinster under pandemiåren.

MEN DET HANDLAR också – och kanske framför allt – om motstånd mot den ökande automatiseringen av hamnterminalerna i USA. De första dagarna i oktober kunde strejkande arbetare ses med skyltar med texter som "robotar betalar inte skatt" och "automation skadar familjer", rapporterade tv-bolaget CNN.

– Resten av världen ser ner på oss för att vi kämpar mot automatisering. Den här branschen, och den här fackföreningen har alltid anpassat sig till nyheter, men vi kommer aldrig acceptera att robotar tar våra jobb, sa Dennis Dagget, vice ordförande i fackförbundet ILA, till CNN i en nyhetssändning.

Och onekligen skiljer sig förhållningssättet i synsätt på automatisering mellan USA och framför allt Europa. "De amerikanska hamnbolagen ser avundsjukt på när hamnar i Europa och Asien automatiserar", enligt CNN:s analys. Det amerikanska hamnfacket motsätter sig en utveckling med exempelvis förlärlösa kranar och fordon. Ett av kraven i strejken var ett "vattentätt" kontrakt som innebär förbund för hamnar att ytterligare automatisera eller "halvautomatisera".

FÖRE STREJKEN VAR arbetsgivarorganisationen US Maritime Alliance beredda att gå med på kraftiga lönehöjningar, fördubblade

"Automation skadar familjer" – strejkande hamnarbetare i USA i början av oktober. Konflikten handlar lika mycket om motstånd mot automatisering som högre lön.

pensionsavsättningar och rättigheter till sjukvård. Men vid automationsfrågan var det stopp.

Strejken blåstes ändå av efter tre dygn. Då hade arbetsgivarna "sockrat" sitt bud och gått med på löneökningar på 62 procent under en sexårig avtalsperiod. Men konflikten är inte över, strejken bara pausas till den 15 januari. Hamnarbetarna gick tillbaka till jobbet men förhandlingarna mellan fack och arbetsgivare fortsätter.

För amerikansk ekonomi kom hamnkonflikten olägligt, just när centralbanken Federal Reserve genomfört den första räntesänkningen på fyra år. En hamnstrejk skulle få högre fraktpriser som konsekvens, och i förlängningen högre priser för konsumenterna och ökad inflation.

OCKSÅ UTANFÖR DEN amerikanska kontinenten leder en amerikansk hamnstrejk till en dominoeffekt. Enligt det danska rederiet Maersk skulle det räcka med en veckas strejk för att det får kännbara effekter med logistikproblem och köbildning på terminaler som kan ta upp till sex veckor att reda ut.

Volvoconcernen är ett av de svenska bolag som riskerade att drabbas. Volvos presschef, Claes Eliasson, sa i

en intervju med SR Ekot att bolaget förberett sig och byggt upp ett produktionslager, men att en långvarig strejk skulle kunna få en påverkan på kapaciteten att producera.

DE STREJKANDE amerikanska hamnarbetarna har jämförts med engelska arbetare som under industrialismens barndom, på 1800-talet, slog sönder tekniska nyheter som symaskiner. Andra ser hamnarbetarnas strid som den första av många om automation. ■

Hamnstrejken i USA

Tisdagen den 1 oktober inledde fackförbundet International Longshoremen's Association (ILA) strejk för högre lön och stopp för automation.

Under den tre dagar långa strejken var totalt 45 000 hamnarbetare uttagna vid 36 hamnar på den amerikanska östkusten.

Strejken är pausad till 15 januari. En uppgörelse gjorde det möjligt att arbetarna gick tillbaka i arbete, med en utlovad löneökning på totalt 62 procent under en sexårig avtalsperiod.

Källa: TT-AP

Hallå där!

FREDRIK CEDERSLÖW

...flygtekniker och silvermedaljör i Yrkes-VM.

Hur känns det nu, några veckor efter silvermedaljen?

– Det känns väldigt kul och fortfarande lite konstigt att ha vunnit ett silver, men det känns bra.

Hur förberedde du dig inför tävlingen?

– Jag fick lite utbildningar och lite träning på olika grejer. Vi tävlar i moment som man inte gör till vardags som plåtrepARATION och arbete med kompositmaterial. Så jag har fått möjlighet att träna på det.

Ni tävlar i olika grenar. I vilken gren är du mest nöjd med din insats?

– Plåtarbetet gick rätt bra och det gick också bra med kompositreparation.

Vad händer nu?

– Nu är det tillbaks till vardagen och ta det lugnt och bara jobba utan att ha så mycket grejer runtomkring. Det ska bli skönt. Jag har fått träna lite smått på arbetstid, men har också fått träna på fritiden

Hur är du som tävlingsmänniska?

– Jag är nöjd med att få medalj och hade varit nöjd med ett brons. Men det är också lite synd att det inte blev ett guld, men man kan inte göra allt perfekt och jag är nöjd ändå.

JOHN ANTONSSON

Bonway blir störst

Tidningsbud. För snart ett år sedan meddelade Bonnier News, Nordens största mediekoncern, att företaget planerar att utvidga sitt distributionsbolag Bonways nätverk.

Och Bonway kommer nu att bli störst på att distribuera morgontidningar i landet. Från norr till söder handlar det om ett 60-tal lokaltidningar.

Tillväxten sker genom att Bonway tar över ansvaret för utdelning av tidningar inom Bonnierkoncernen från Tidningstjänst AB (TAB). Det gäller bland annat titlar i Västernorrland och Dalarna.

Det sker genom en verksamhetsövergång där TAB:s personal enligt planen följer med till Bonnier Locals bolag. Den tidigare distributionsjätten, som startades av Posten 1969, har under 2000-talet tappat en rad kunder, bland annat Skånska Dagbladet, och hade till slut enbart distribution av Bonnier-tidningar kvar.

När avtalet av utdelning av Bonnier News Locals löper ut i november blir det en odramatisk övergång, enligt TAB. ■

Flest får jobb efter transportprogram

Utbildning. Gymnasiets fordons- och transportprogram ligger fortfarande i topp av yrkesprogrammen vad gäller etableringsgrad på arbetsmarknaden. Och den ställningen har ytterligare stärkts.

Andelen som hade jobb ett år efter examen ökade med nio procentenheter år 2022 jämfört med året innan. Det visar ny statistik från Skolverket.

Tre år efter examen inom fordon och export hade 81 procent av männen och 73 procent av kvinnorna arbete, vilket kan jämföras med 64 procent för gymnasiet yrkesprogram generellt.

–För personer som står inför sitt yrkesval sänder den här undersökningen en tydlig signal – vill man ha en utbildning som leder till jobb så är en utbildning som leder till en karriär inom transportsektorn ett säkert val, säger Caj Luoma, chef kompetensförsörjning på bransch- och arbetsgivarorganisationen Transportföretagen, i ett pressmeddelande. ■

Nytt sätt att boka skapar kaos för färdtjänstförare

Servicetrafik. I flera regioner som infört nya system för anropsstyrd trafik upplever förarna kraftigt ökad stress – orealistiska körtider och flyttbara raster har blivit vardag. I Östergötland har Transports Linköpingsavdelning lämnat över protestlistor till ansvariga politiker.

Text Lilly Hallberg

232 färdtjänstförare i Östergötland har skrivit under kraven för en hållbar arbetsmiljö. Den 9 oktober överlämnades listorna till politikerna i regionen. Förarna i länet kräver nu att Östgötatrafiken tar sitt ansvar: Förbättrar arbetsmiljön för förarna och servicen till kunderna genom tydligare planering och ledning.

MÅNGA FÄRDTJÄNSTFÖRARE upplever att situationen med ett redan stressigt arbete blivit ohållbar sedan regionens trafikbolag, Östgötatrafiken, i våras införde ett nytt bokningssystem för anropsstyrd trafik, som färdtjänst och skolskjutsar.

Orimliga körtider, lunchrast klockan 9, bristande planering. Kritiken mot det nya systemet kom snabbt efter införandet.

”Vi upplever dagligen stora problem som påverkar både vår arbetsmiljö och den service vi vill erbjuda våra kunder” heter det i färdtjänstförarnas brev med krav som lämnats över till politikerna i regionen.

– Varje gång vi talat med Östgöta-

Jan-Owe Larsson (M), trafiknämndens ordförande, tar emot protestlistor.

trafiken så har de talat om uppdateringar som ska göras, och vissa förbättringar har det blivit. De värsta avarterna med körtider har försvunnit. Men överlag fungerar det fortfarande inte och vi kommer ingen vart, säger Mats L Andersson, ombudsman på Transports avdelning 4 Östergötland.

– Det är först nu vi lyfter frågan till politikerna, säger Mats L Andersson.

Svenska Transportarbetareförbundet kräver att arbetsmiljöraven förstärks i upphandling av färdtjänst. LO-distriktet i Mellansverige har uttryckt sitt stöd för Linköpingsavdelningens krav på Region Östergötland:

- Realistiska tidsscheman.
- Effektiv planering. Arbetsfördelningen måste bli mer rättvis och

resurserna utnyttjas på ett bättre sätt.

- Tillräckliga raster.
- Systematisk uppföljning och förbättringar.

I LO-distriktets stöduttalande heter det bland annat att ”Det är inte försvarbart att fortsätta acceptera att människor som utför en viktig samhällsfunktion utsätts för dåliga arbetsvillkor. Transport ställer krav men räcker samtidigt ut handen för att överlämna denna protestlista.”

OCH ORDFÖRANDE i regionens trafiknämnd, Jan-Owe Larsson, väljer att se listorna med över 200 namnunderskrifter just som en utsträckt hand – inte protestlistor, och att det handlar om att komma till rätta med det som inte fungerar. Frågan kommer att tas upp i nämnden. ■

Detta har hänt

→ Den 1 april i år införde det regionala trafikbolaget, Östgötatrafiken, ett nytt bokningssystem för anropsstyrd trafik; färdtjänst, sjukresor och skolskjutsar.

→ Det gamla systemet – som använts under många år – tas ur drift av leverantören, som menade att det nått vägs ände i april 2024.

→ Redan innan beskedet från leverantören hade dock Östgötatrafiken inlett en förstudie eftersom det regionala trafikbolaget identifierat ett behov av ett mer modernt system.

→ Den 1 maj justerades systemet så att chaufförerna får besked om tid för dagens långrast på morgonen och den stora majoriteten kunde äta lunch på sin hemmadepå, inte som under den första tiden ute vid exempelvis sjukhuset.

Varje extra pensionskrona spelar roll

Jobbar du i butik, på fabrik eller hotell, transporterar saker, bygger bostäder eller bilar och har kollektivavtal (Avtalspension SAF-LO)? Det betyder att din tjänstepension sparas i vår traditionella försäkring om du inte själv väljer något annat. Där växer pengarna på ett tryggt och schysst sätt, så att du slipper oroa dig!

Din pension ska växa. Hos oss har pensionspengarna växt allra mest de senaste 15 åren¹. Som grädde på moset har vi också lägst avgifter². På så sätt blir det mer pension till dig. Varje extra pensionskrona spelar roll!

För dig som vill veta ännu mer

1. AMFs traditionella försäkring har högst totalavkastning bland jämförbara bolag, 2009–2023. Källa: Svensk Försäkring.
2. AMFs traditionella försäkring har lägst avgift inom Avtalspension SAF-LO. Källa: Konsumenternas.

Missnöje i tre regioner

VÄSTERNORRLAND: Det nya trafikledningssystemet, Alfa, ledde till en tvist mellan trafikföretag och regionens kollektivtrafikmyndighet Din Tur om hur resor fördelas. Något som lett till förseningar med stora viten om följd. Båda parter vände sig till domstol. Din Tur vann den juridiska striden: Taxiföretagen ska använda det nya systemet enligt förlikningen.

GÄVLEBORG: Trafikbolaget i länet, X-trafik, införde ett nytt boknings- och planeringssystem för anropsstyrd trafik i maj.

Såväl förare som åkare och fack har varit kritiska mot hur det fungerat i praktiken: orealistiska körtider, förseningar och ofri-

villiga matraster i skogen.

I slutet av augusti anordnade Transports avdelningar i Gävle och Hälsingland ett branschmöte om den samhällsbetalda trafiken, något av en start för arbetet med krav på bland annat kontroll av vinnande ”lågprisbolag”.

JÖNKÖPINGS LÄN: Införde ett nytt bokningssystem efter sommaren. En färdtjänstförare som Transportarbetaren talat med säger att den första månaden ”var rent kaos”. Färdtjänstföraren, som vill vara anonym, säger att körtiderna för honom och kollegorna ibland varit helt galna och så tajta att de inte hinner gå på toaletten. ■

"Lägsta pris ska inte styra"

EU. Låga löner, farligt hög arbetsbelastning och brist på erkännande. Det är dags att förändra EU:s regler för offentlig upphandling som bara lett till en kapplöpning mot botten för arbetsvillkoren, deklarerar fackliga federationen UNI Europa. I början av oktober demonstrerade ett tusental bevakningsanställda, städare och livsmedelsarbetare i Bryssel mot nuvarande EU-regler vid offentliga upphandlingar. Manifestationen samlade deltagare från nio länder i Europa och anordnades av UNI Europa. ■

FOTO: JOHN ANTONSSON
Uber är ett av de företag som kan påverkas av plattformsdirektivet.

Regler om gig-jobb träder i kraft

EU. Ministerrådet och EU-parlamentet har skrivit under det nya plattformsdirektivet. Sedan har medlemsländerna två år på sig att genomföra de lagändringar som behövs.

Reglerna ska bland annat göra att gig-arbetarna har rätt att få veta vilken typ av information som företagen samlar in om dem. Företagen får inte använda sig av AI för att kontrollera hur arbetarna jobbar, eller vilka eventuella konsekvenser överträdelser får. De får heller inte låta AI samlar in uppgifter om arbetarna, som till exempel hälsa, om hen tillhör ett fackförbund, vilka privata samtal arbetaren gör och om hen är invandrar.

Företagen blir också skyldiga att vid förfrågan från myndigheterna kunna visa vilka gig-arbetare de använder sig av, och vad de arbetar med. Varje land ska ta fram kriterier som tydliggör anställningspresumtionen, alltså vad som krävs för att en person ska anses anställd. Om gig-arbetaren inte har en regelrätt anställning men själv anser att det handlar om det, är det upp till företaget att bevisa motsatsen. ■

EU-domstol underkänner regel mot lönedumpning

Åkeri. EU-domstolen underkänner kravet att utländska bilar ska återvända till sina hemländer var åttonde vecka. – Har du som affärsidé att bedriva inrikestrafik i Sverige ska du vara etablerad i Sverige. Det är en ganska rimlig gång. Att EU-domstolen återigen väljer att gynna fusk och lönedumpning väcker seriösa frågor om vilken makt de ska ha i dessa frågor", säger europaparlamentarikern Johan Danielsson (S).

Text och foto John Antonsson

2020 beslutade EU om mobilitetspaketet. Ett mål var att minska lönedumpningen på vägarna. Ett antal länder i östra Europa överklagade till EU-domstolen och fick till viss del rätt i en dom som kom fredagen den 4 oktober. Stora delar av de regler som finns kommer att vara kvar. Men kravet på att fordonet ska återvända till företagets huvudort var åttonde vecka underkänns. EU-domstolen är inte nöjd med förarbetet till beslutet.

TOMMY JONSSON är ombudsman på Transport och jobbar med ordning och reda i åkeribranschen, han anser att domen kan leda till ännu mera lönedumpning.

Parkeringsytan i Trelleborgs hamn är full av utländska lastbilar. Nu kan kravet på att fordonet ska återvända till hemlandet var åttonde vecka slopas.

– Det här spelar en jävla roll. Att fordonen inte behöver återvända visar att företagen kan fortsätta att bedriva verksamhet utanför landet där de hör hemma. Det visar bara att det här är jävligt! Svenska vägar behöver inte varför ett företag ska ha sitt säte i Rumänien om det inte ska behöva återvända dit, säger Tommy Jonsson.

Den svenska EU-parlamentarikern Johan Danielsson ledde den social-

demokratiska gruppen då mobilitetspaketet slutförhandlades under 2020 och är inte alls nöjd med domstolens beslut.

– EU-domstolen stöttar lönedumpning på svenska vägar. Det är för jävligt! Svenska vägar behöver bättre villkor för chaufförer och fler kontroller av fusk och utnyttjande. Återvändandekravet var ett viktigt verktyg i den kampen, säger Johan Danielsson. ■

Fackliga förhandlingar om kabinavtal fortsätter

Facket. Förhandlingarna mellan Transport och Unionen om vem som ska organisera kabinpersonalen inom flyget fortsätter. Statliga Medlingsinstitutet gav en tidsfrist till den sista oktober. Men båda fackförbunden har sökt mer tid.

Text och foto John Antonsson

– Konstruktiva överläggningar pågår och en ytterligare tidsfrist har begärts av Transport och Unionen gemensamt till den 15 december 2024, säger Transports ordförande Tommy Wreeth.

Pågår det parallella förhandlingar med såväl arbetsgivarna som Unionen?

Norwegian är ett av de flygbolag där Transport organiserar kabinpersonal.

– Förhandlingarna som pågår just nu är mellan Transport och Unionen med visst biträde av Medlingsinstitutet.

Finns det någonting du kan säga om hur samtalen går?

– Inte mer än att de förs i konstruktiv anda.

Som en del i uppgörelsen vid medlingen fick klubbarna förhandlingsrätt. På vilka sätt stöttar förbundet och avdelningen de nya klubbarna som jobbar fackligt på de tre arbetsplatserna?

– Vår flygavdelning stöttar klubbarna fullt ut i dialogen med sina respektive företag, säger Wreeth. ■

Tannbergsskolan i Lycksele tilldelades pris som Årets Transportskola.

Årets transportskola ligger i Lycksele

Utbildning. Hög kvalitet på undervisningen, lösningsorienterat synsätt och jämställdhetsarbete – allt med fokus på elevernas behov. Det är några skäl till att Tannbergsskolan i Lycksele tilldelats pris som Årets Transportskola.

Text Lilly Hallberg

För tionde året i rad utser Transportfackens yrkes- och arbetsmiljönämnd (Tya) en transportutbildning som utmärker sig när det gäller kvalitet och nytänkande. Tanken är att uppmuntra de gymnasieutbildningar som gör skillnad och att stimulera en positiv utveckling av de skolor som har transportprogrammet.

PRiset är instiftat till Anders Jonzons minne. Han arbetade på Tya och vigde sitt yrkesliv åt att skapa hög kvalitet på gymnasiet transportutbildningar. Utmärkelsen Årets Transportskola går till en skola som jobbar i hans anda.

Bland åtta nominerade gymnasier var det till slut Tannbergsskolan i Lycksele som fick priset 2024.

Transportprogrammet på Tannbergsskolan är bra utbildning som ger eleverna rätt förutsättningar, men skolan vann för att lärarlageret

vilja sträcker sig längre, enligt Lena Törnstrand, projektledare på TYA.

I motiveringen heter det också att det utmärkande för vinnaren bland annat bland annat att "hur skolan tagit stora kliv i att utveckla lärolaget... Det har gett ett lösningsorienterat synsätt som inte bara sätter elevens bästa först, utan även bidrar till ett större samhällsansvar. Skolan har ett gott samarbete med både bransch och politiker, vars gemensamma målbild tydligt resulterar i en ökad utbildningskvalitet."

Juryen som väljer ut pristagaren är utsedd och består av representanter från Svenska Transportarbetareförbundet och Biltrafikens Arbetsgivareförbund.

PRISUTDELNING I ÅR var under konferensen Transportkompetens i Stockholm, den första veckan i oktober. Lärare och skolledare var på plats för att ta emot diplom, 10 000 kronor och en friplats på Yrkes-SM för en elev.

– Vi har arbetat med kvaliteten på utbildningen och det har satt sig. Vi är i början av vår resa och vi kommer fortsätta utvecklas både med utrustning och hur vi arbetar med eleverna, sa Camilla Persson, rektor på Tannbergsskolan, i samband med prisutdelningen. ■

Tyska anställda mot Schenker-försäljning

Åkeri/Terminal. Nio representanter för arbetstagarorna röstade emot tyska järnvägsbolaget Deutsche Bahns försäljning av logistikbolaget DB Schenker vid ett styrelsemöte i veckan. De röstades dock ner och proceduren mot en försäljning rullar vidare. ■

— 7 dagar i veckan —

- Dagens rätt
- A la carte
- Pizza
- Vildmarks meny

Matmagasinet ligger i Kosta Outlet som har stora och lättillgängliga parkeringar även för stora fordon.

Som medlem i Svenska Transportarbetareförbundet får ni vid uppvissande av medlemskort 20% rabatt i Kosta Matmagasinet

Tel: 0478-34 935

www.kostaoutlet.se /mat-fika/matmagasinet

Öppet: Mån – fre 10:00 – 19:00, Lör – sön 10:00 – 18:00
Stora vägen 77, Kosta

TRÅDLÖS VIKTVISNING

Vi är experter på trådlös viktvisning för SCANIA. Vill du ha mer information? Besök vår hemsida eller ring oss.

www.tele-radio.com/sv | 031-724 98 00

Zalandolager fick rätt om uppsägning

Dom. Arbetsdomstolen (AD) har slagit fast att det fanns sakliga skäl för uppsägning av en anställd vid Ceva Logistics lager i Kungsängen norr om Stockholm.

Den anställda vid lagret, som hanterar nätjätten Zalandas produkter, sades förra året upp. Enligt arbetsgivaren av personliga skäl: Den fanns stora brister i mannens agerande, bland annat frånvaro, och även i sättet han utförde arbetet på.

Men enligt SAC Syndikalister-nas driftsektion sades mannen upp på grund av medlemskap i sin fackförening. Det är Transport som äger kollektivavtalet på arbetsplatsen, men även SAC bedriver facklig verksamhet. Zalandoarbetarnas driftsektion av SAC stämde arbetsgivaren. Motiveringen var att bolaget sagt upp honom för att han arbetat aktivt för syndikalisterna, vilket enligt driftsektionen gör att uppsägningen inneburit en kränkning av mannens föreningsrätt och gjort intrång i driftsektionens verksamhet.

AD har dock funnit att bolaget haft rätt att säga upp mannen av personliga skäl, vilket meddelades i en dom den 16 oktober. ■

Löneskillnaderna ökar – och minskar

FOTO: SHUTTERSTOCK

De rikaste mäns inkomster drar ifrån, det visar Medlingsinstitutets senaste jämställdhetsanalys.

Åtal. Inkomstskillnaden mellan kvinnor och män var 23,3 procent år 2022 – en ökning med 1,2 procentenheter på två år, visar en ny rapport. En anledning är att de med de allra högsta inkomsterna drar ifrån och i den gruppen är det mest män.

Text Lilly Hallberg

Statliga Medlingsinstitutet har på uppdrag av regeringen gjort en jämställdhetsanalys av skillnader i inkomst mellan könen. Den 1 oktober presenterades en rapport som gäller inkomstskillnader år 2022.

DET ÄR ANDRA gången Medlingsinstitutet lägger fram en sådan rapport, den föregående och första rapporten avser inkomstskillnader mellan könen år 2020. Jämfört med den visar den aktuella rapporten att skillnaden i genomsnittlig disponibel inkomst ökat de senaste åren sett till hela befolkningen 20 år och äldre.

Men det är inte så dramatiskt som det låter med ökningen. Den senaste rapporten visar att skillnaderna tvärtom minskat i en stor del av befolkningen. Det är när de

genomsnittliga inkomsterna jämförs som klyftan mellan könen ökat, med 1,2 procentenheter. Jämförs i stället medianinkomsten – inkomstintervall i mitten – hade däremot skillnaderna minskat med 0,5 procentenheter.

När medianinkomsten används som mått var skillnaden i disponibel inkomst 18,4 procent.

– Utvecklingen ser olika ut beroende på vilket mått man använder. De genomsnittliga skillnaderna har ökat de senaste åren. Men det är till stor del en effekt av att gruppen med de allra högsta inkomsterna, där männen är överrepresenterade, drar ifrån. Samtidigt minskar skillnaderna i en stor del av befolkningen, säger Medlingsinstitutets generaldirektör Irene Wennemo, i ett pressmeddelande då rapporten släpptes.

DE GENOMSNISSLIGA disponibla inkomsten var för båda könen 335 200 kronor år 2022. Med disponibel inkomst menas summan av alla skattepliktiga inkomster; från arbete, kapital och ersättningar minus skatt och övriga negativa utgifter,

som underhållsbidrag.

Rapporten visar också skillnader mellan män och kvinnor när det gäller inkomster under hela arbetslivet. Och här visar sig effekterna av ökad jämställdhet under 1970- och 1980-talet. Medlingsinstitutets analys visar en tydlig trend mot minskade skillnader när det gäller livstidsinkomst; summan av en persons inkomster under livet, här omräknat till dagens penningvärde.

RAPPORTEN PRESENTERAR beräkningar av skillnader mellan mäns och kvinnors livstidsinkomst utifrån vilket årtionde de är födda. För personer födda 1950 var livsinkomstskillnaden vid 72 års ålder 26,9 procent: Männen hade sammanlagt tjänat 18,4 miljoner kronor jämfört med kvinnor som tjänat 13,4 miljoner kronor. För personer födda år 1980 var skillnaden mellan könen i livsinkomst ”bara” 21,7 procent.

Medlingsinstitutets rapport belyser också inkomstskillnader mellan könen utifrån deras respektive arbetsmarknadssituation och skillnader mellan män och kvinnor som delar hushåll. ■

FOTO: JUSTINA ÖSTER

Telepass, som ingår i Nobinakoncernen, kör servicetrafik i ett tiotal kommuner i södra Sverige.

Taximål i domstol

Taxi. I våras stämde Transporttaxibolaget Telepass för kollektivavtalsbrott. Den 14 oktober möttes parterna i Arbetsdomstolen (AD) för en första muntlig förberedelse i målet.

Text Lilly Hallberg

Någon överenskommelse lyckades det inte heller nu att nå fram till. I stället fortsätter processen i vår, med nytt datum satt till början av april nästa år.

Enligt facket har Telepass på ett förslaget vis försökt runda avtalet

för att slippa betala ut övertidsersättning till två chaufförer. Det genom en konstruktion med ett annat bolag där förra jobbat efter ordinarie arbetstid. Enligt arbetsgivaren är det två separata arbetsplatser; Telepass och C4Transport. Fast det är samma bilar, samma chefer och samma taxicentral.

I våras försökte facket förgäves komma till en lösning vid möten med Telepass. När det inte gick drog Transport bolaget till domstol. Där förhandlingarna alltså fortsätter 2025. ■

Körde in i lastbil – åtalas för dödsolycka

Åtal. Den 7 november förra året kolliderade en personbil i fel körfält med en lastbil på Stallbackabron i Trollhättan. Nästan ett år senare har en man åtalats för grovt vållande till annans död. Lastbilschauffören omkom i brand efter våldsamt krasch mot broräcket.

Text Lilly Hallberg

Enligt polisutredningen har den åtalade mannen färdats i motsatt riktning mot lastbilen på bron i centrala Trollhättan. Han kom sedan över i fel körfält – mötande körfält – och kolliderade med en lastbil, som i sin tur krockade med en annan personbil innan den körde in i broräcket och fattade eld.

Lastbilschauffören avled av skador vid den explosionsartade branden.

DE ÅTALADE MANNEN skadades också i krocken, liksom två personer i den andra personbilen. Alla tre klarade sig undan med lindriga skador.

Den man som misstänks ha orsakat olyckan åtalas dels för vållande till annans död, grovt brott, dels grovt rattfylleri. I förhör har han erkänt rattfylleri av normalgraden men förnekar i övrigt brott.

Men utredningen visar att mannen både överskridit hastighetsbegränsning och att han varit påverkad av ett narkotikaklassat preparat som han saknade recept för.

Vid undersökningen av personbilen har det heller inte framkommit några fel eller brister som bedöms kan ha orsakat olyckan.

– Bevisningen består av filmmaterial över olyckan, sakkunnigutlåtanden kring händelseförloppet och om vad som orsakat branden, tekniska undersökningar av fordonen och vittnesförhör, säger Louise Larsson, assistentåklagare vid Vänersborgs tingsrätt.

Rättegången väntas ta en dag. Vid en fällande dom för vållande till annans död, grovt brott, blir straffet fängelse som lägst i sex månader och högst sex år. ■

David Ericsson

Hederliga gängkriminella?

Ar svenska gängkriminella bättre än invandrade gängkriminella? Ja det verkar nästan så. De kanske värnar svenska värderingar med små röda stugor med svenska flaggor på tomten? Ja de till och med värnar den svenska demokratin! I varje fall kom en ledare till ett svenskt kriminellt mc-gäng till Jimmie Åkessons bröllop i Sölvesborg.

Men enligt mc-ledarens egen utsago är de bara några glada grabbar som gillar att åka hoj. Märkligt då att de enligt tidningsuppgifter är i konflikt med den grovt kriminella så kallade ”Jordgubben”, Ismail Abdo. Och konflikten är nog inte om vem som betalar mest i bidrag till Frälsningsarméns soppkök. Snarare handlar det om ett parti hasch som kommit på avvägar i Köpenhamn.

Så var det med de glada motorintresserade gubbarna.

”Makthavarna i Tyskland på den tiden behövde kriminella för att trakassera och utplåna all opposition.

ATT MAN I SD umgås med gängkriminella och att flera av dem har höga poster i partiet hos kommuner och regioner är egentligen inte så konstigt. SD skapades ju en gång av nazister som stridit för Hitlers paramilitära organisation, Waffen SS.

Nazisterna i Tyskland på 1930- och 1940-talen måste betecknas som den mest kriminella regimen i världshistorien med alla sina brott mot mänskligheten och allt de stal från alla de mördade. Att ett stråk av detta finns kvar än i dag i SD:s organisation kan då knappast förvåna.

Makthavarna i Tyskland på den tiden behövde kriminella för att trakassera och utplåna all opposition. Så man kan undra vad SD ska med alla sina gängkriminella till i organisationen i dag?

NAZISMEN VAR ALDRIG stor ens i Tyskland på 1930-talet. Cirka trettio procent röstade på dem då det fortfarande fanns fria val. Det var de borgerliga partierna som stödde dem och som gjorde att de blev så starka. Känns det igen från Sverige i dag?

Det är klart att man kan falla för roliga tweets (anonyma fast de kommer från SD) eller punchlines i politiska debatter. SD är ju ett gäng grabbar som säger sig strida mot ”etablissemangen”.

Men vill vi verkligen ha det så här? Är det bara invandrade gängkriminella vi vill ha bort? Är inte utpressning, mord och narkotikahandel lika hemska brott, vilka som än utför dem?

Vi inom produktionen, transportbranschen, är de som verkligen bär samhället på våra axlar. Går vi hem en dag så stannar allting upp och det blir kaos efter bara några timmar. Vad vi anser betyder något! Så säg nej till mc-gäng, till ”Jordgubben” och till alla som deltar i kriminella verksamheter. Och säg framför allt nej till de politiker och till partiledaren som stöder dem! ■

Toppen & botten

↑ Att allt fler gängkriminella hamnar där de hör hemma, i en cell på 6 kvadratmeter tillsammans med en likasinnad.

↓ Alla former av fascism.

David Ericsson är författare och lastbilschaufför.

FOTO: ELIN LÖRNBOTRANSPORT

ITF-kongress i Marrakech

Facket. Internationella transportarbetarefederationen ITF representerar 16,5 miljoner transportarbetare från över 150 länder. Den 13 oktober samlades representanter i Marrakech, Marocko för den 46:e kongressen. Bland 2 200 delegater var Svenska Transportarbetareförbundet representerade med tio personer. Kongressen avslutades den 19 oktober. ■

1,6%

så låg var inflationen enligt KPI den 15 oktober 2024.

Källa: SCB

Sofie Norén och Carina Olin träffar Transportarbetaren hemma hos Sofie i Blentarp.

Sofie och Carina startar

Carina och Sofie blev vänner genom facket. Nu är de arbetslösa och vill samla fler i samma situation. För att lyfta de problem och svårigheter de står inför.

Text och foto JOHN ANTONSSON

MITT I SKÅNE ligger Blentarp. Där bor Sofie Norén i ett litet hus med sin sambo och två mopsar. I början av oktober är hon gravid i åttonde månaden och går med vaggande steg mot gårdens grind för att stänga bakom en silverfärgad Volvo. Bilen tillhör Carina Olin som kört upp till Blentarp från Borrbj på Österlenkusten.

Carina Olin och Sofie Norén lärde känna varandra genom Transport. Det var redan då Carina jobbade som tidningsbud, men nedskärningar gjorde att Carina fick sadla om till väktare. Ett jobb hon hade till maj i år då hon blev arbetslös.

– Det är inte alltid man mår bra på

arbetsplatsen och om man kan komma överens om att sluta kan det vara bättre än att vara kvar och vantrivas, säger Carina Olin.

SOFIE NORÉN SLUTADE jobba som värde-transportör för att prova på ett annat jobb, det blev ingen förlängning på det och sedan mars 2023 är hon arbetslös.

Det är något av en chock. Hon är 40 år och har jobbat sedan hon gick på gymnasiet.

– Jag chansade och tog ett jobb på LO Mervärde. Jag tycker att det gick bra. Men sedan kom lågkonjunkturen och jag blev

ARBETSLÖS

→ **Det första man gör som arbetslös är att anmäla sig som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen. Det är viktigt för att inte förlora a-kassan.**

→ **Den som jobbar på en arbetsplats med kollektivavtal kan få hjälp genom den kollektivavtalade omställningsorganisationen TSL. De erbjuder coaching och kan finansiera kortare utbildningar.**

utan jobb, säger Sofie Norén.

Carina har sökt flera jobb. Men det är svårt. Oftast blir det ett nej, men till slut fick hon ett tillfälligt jobb över sommaren som badvakt. Nu är sommaren slut och hon får fortsätta att söka jobb.

– Man söker massor av jobb och nästan ingen hör av sig. Man blir van vid att höra att jobbet gått till någon annan. Jag har bara fått gå på en anställningsintervju, och det jobbet fick jag.

Sofie nickar och säger:

– När man söker ett jobb hos kommunen får man veta hur många som sökt jobbet. Det värsta jag varit med om är när jag sökte ett administrativt jobb i Malmö kommun. Det var 607 som sökte det jobbet.

Det finns en oro för att tvingas flytta för att få ett jobb. Något som just nu känns helt omöjligt, berättar Carina.

– Jag har hela min familj i och runt Borrbj. Vi är väldigt nära varandra. Jag har en liten tvåa som jag trivs i och absolut inte vill ge upp.

Carina och Sofie om...

Ekonomi: Det första man får göra avkall på är sparandet.

Semester: Som arbetslös kan du inte resa utomlands utan att riskera a-kassan.

Framtiden:

→ **Carina:** Jag är i en ålder där jag måste börja tänka efter vad jag vill göra som vuxen. Jag brinner för arbetsmiljö och vill gärna jobba med det.

→ **Sofie:** Helst av allt skulle jag jobba fackligt. Jag räknar inte med att få jobb innan jag fått barn, sedan får vi se vad som kommer.

De två mopsarna är Sofies. Den tredje hunden vaktar hon till grannen som är bortrest.

nätverk för arbetslösa

SOFIE HAR FAKTISKT fått ett jobb. Det var för några månader sedan hon sökte jobb som teamledare på ett stort möbelvaruhus. Allt gick bra och till slut ringde de upp henne och erbjöd henne jobbet.

– Då kände jag att jag ville vara ärlig och berättade att jag var gravid i tredje månaden.

Under samtalet fick Sofie höra att de ville anställa henne i alla fall. Men kort därefter fick hon ett nytt samtal, jobberbjödandet togs tillbaka.

Företaget hade ändrat sig och ansåg att det inte skulle gå att genomföra den utbildning som krävdes för jobbet under graviditeten, så Sofie är fortfarande arbetslös.

– Jag kunde inte acceptera det och har, på uppmaning från Arbetsförmedlingen, anmält det till Diskrimineringsombudsmannen och det ligger som ärende där nu.

Både Carina och Sofie är hundägare och glada över att vara det. Det gör att de måste ta sig ut från lägenhet och hus och får chansen att komma ut i naturen

och bryta tristessen och isoleringen som arbetslösheten ofta leder till. De beskriver båda tillvaron som avskild från andra människor.

TILL SKILLNAD FRÅN förr finns ingen Arbetsförmedling att gå till. Ingen personlig handläggare som kan ge stöd. Inget sammanhang där de träffar andra människor i liknande situation. De upplever att kontakten med Arbetsförmedlingen mest handlar om piska och kontroll.

– Vi har möten med Arbetsförmedlingen regelbundet. Men det är inte på plats utan vi ska ringa till växel och sedan får man sitta i telefonkö, ibland i flera timmar. Det är inga möten på plats utan nästan alltid i telefon, säger Carina.

– Jag tillhör ett litet kontor så det är inte så många som jobbar där och de har börjat lära känna mig. Men jag upplever ändå att det ofta är nya personer och att jag måste dra min historik igen, säger Sofie.

Otillfreds med tillvaron och hjälpen de får som arbetslösa började Carina och

”Det är svårt för oss att nå medlemmarna. Många missar att anmäla till facket att de är arbetslösa.”

Sofie Norén, som startar ett nätverk för arbetslösa transportörer tillsammans med Carina Olin.

Sofie att diskutera: Vad kan vi göra själva? Då hade de redan börjat känna att deras roll i facket inte är som förr. De kurser som arrangeras är för yrkesverksamma och de har inte längre rollen som fackligt förtroendevalda på sina arbetsplatser. De bestämde sig för att starta ett nätverk.

DE HADE EN första träff under våren, men intresset var svalt. En ytterligare person kom och sedan var nätverket legat på is. Men nu har de satt nya datum och planerar för fler träffar.

– Det är svårt för oss att nå medlemmarna. Många missar att anmäla till facket att de är arbetslösa, och att de kan få lägre medlemsavgift om de gör det, säger Sofie.

Planen är att de arbetslösa transportarbetarna ska kunna stötta varandra i jobbsökandet och hjälpa till med saker som att läsa varandras cv.

– Vi hoppas att komma i gång nu och hoppas att vi kan bli fler som stöttar varandra, säger Carina. ■

Hamnarbete i skuggan av knarkbrott?

Stuveriarbetare i Helsingborg får frågor från folk utifrån om vad som egentligen händer i hamnen – ”insiderhärvan” med koppling till kokainsmuggling har fått enorm uppmärksamhet i media det senaste året.

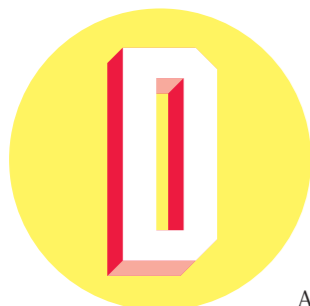
Text och foto LILLY HALLBERG

100 m

Sedan april i år har Helsingborgs hamn status som civilt skyddsobjekt, vilket ger större möjlighet för bevakning. Exempelvis är nu överflygning med drönare förbjuden.

Det här är första halvdagen vi får ihop sedan före sommaren. Hela eftermiddagen är det möten, med skyddet bland annat, säger André Björklund, huvudskyddsombud för Transport i Helsingborgs hamn.

Sektionens hus strax utanför hamnen, en av de första dagarna i oktober: André Björklund sitter med Peter Swärdh, ordförande, i Transports lokal. En vit, äldre villa som delas med det andra facket som organiserar i hamnar. I andra änden av huset har Hamnarbetarförbundet avdelning 6 sin ingång. Det fungerar. "Vi hedrar det avtal vi skrivit, det handlar också om arbetsmiljö" med Andrés ord.

BAKGRUND

→ Den 23 februari 2024 väcktes åtal i Helsingborgs tingsrätt mot tre män, anklagade för bland annat synnerligen grov narkotikasmuggling. En av de åtalade hade arbetat i hamnen i närmare 30 år.

→ Tingsrätten dömde samtliga tre män till fängelse, hamnarbetaren till två års fängelse för att ha planerat kokainsmuggling via kryperade chattar. En annan inblandad dömdes också till två års fängelse, "huvudmannen" till fängelse i åtta år.

→ Hovrätten över Skåne och Blekinge fastställde domarna på två års fängelse och skärpte straffet för den som i tingsrätten fått det strängaste straffet, från åtta till nio år.

→ Hamnarbetaren som dömts har via sin advokat sökt överprövning i Högsta domstolen. Han har genom en uppgörelse med hamnbolaget lön året ut men är arbetsbefriad.

André Björklund är Transports huvudskyddsombud i Helsingborgs hamn och ledamot i hamnsektionens styrelse.

blir begränsad. Det har varit en hel del diskussioner mellan hamnbolag och tull om funktionerna.

– Man hör ju mycket vad som ska hända, mycket är hörsågen och berör oss inte direkt. Och det sköna för vår del att det ligger helt utanför det fackliga, säger Peter Swärdh.

Helsingborgs hamn är Nordens största hamn när det gäller import av frukt och grönt, bland annat direkt fraktad från Sydamerika. Från länder som också producerar kokain.

HAMNEN HAR DÄRFÖR kommit att beskrivas som en port till Europa när det gäller införsel av kokain.

I juli i år dömdes tre män mot sitt nekande för att planerat omfattande narkotikasmuggling via kryperade chattar. Alla tre nekade till anklagelserna. En av dem var en hamnarbetare som ska ha fungerat som insider. Hovrätten fastställde hans dom på två års fängelse, men han har sökt prövningstillstånd hos Högsta domstolen där ärendet ligger nu. Två andra män ser i dagsläget ut att tvingas lämna hamnen trots att de inte anklagats för något brottsligt i kokainhärvan.

Varken Transports Peter Swärdh eller André Björklund ser sig som de rätta att komma med något slags officiellt uttalande om det som hänt, om domarna och det faktum att kollegor misstänks ha utnyttjat arbetsplatser för grov kriminalitet under flera år.

– Är det är någon som skulle uttala sig alls skulle det kännas mer rätt om det var någon central. Vi lägger hellre vår fackliga tid på annat, som medlemsorganisation och arbetsmiljö. Att fronta i den här frågan är ingen större nöje, säger André.

– Det har varit en hel del samverkansproblem med hamnledning, som sektionen nämner. Det handlar bland annat om hindrande av skyddsombud.

– Vi har olika syn på vad samverkan, konstaterar André.

Roger Jönsson är regionalt skyddsombud (RSO) på Transports hamnavdelning Syd- och Västsverige. Och han håller med: – Ur vår synvinkel är det mer problem med samverkan i Helsingborgs hamn än i andra hamnar, och vi har haft både centrala och lokala förhandlingar. Det gäller synen på riskbedömningar bland annat, säger han.

Det rör sig om 4–5 förhandlingar och lika många möten. Och lite bättre har det blivit, men någon riktig samsyn har det inte gått att nå fram till än, enligt avdelningens RSO.

SEDAN I VÅRAS har Helsingborgs containerterminal och energihamn status som civila skyddsobjekt. Avsikten är att höja

Helsingborgs hamn

- Är Nordens största importhamn för frukt och grönt, och Sveriges näst största containerhamn.
- Har omkring 200 anställda totalt.
- Har direktimport från Sydamerika, bland annat av bananer, som tidigare ofta först gick till Göteborg.
- Misstänks systematiskt har använts som "inkörspport" för smuggling av narkotika; förra året beslagtogs hamntullen totalt 900 kilo kokain.

Samtidigt, även om de är återhållsamma: Det som hänt, och den uppmärksamhet som det fått, är självklart tråkig.

– Det har varit ett enormt pådrag och upphausat i medierna, inte minst lokalt. Och det är ju inte direkt något positivt, det blir tröttsamt ibland. Folk frågar, vad händer i hamnen? säger André.

Många av deras kollegor upplever också mediabevakningen, och påståenden om vad som skett, som tröst.

– En jag jobbade med har barn som fått frågor i skolan. Så långt har det gått, säger Peter Swärdh.

– Fast jag har egentligen inget behov av att dela några personliga åsikter, och vi har fokus på arbetsmiljön.

Det har varit en hel del samverkansproblem med hamnledning, som sektionen nämner. Det handlar bland annat om hindrande av skyddsombud.

– Vi har olika syn på vad samverkan, konstaterar André.

Roger Jönsson är regionalt skyddsombud (RSO) på Transports hamnavdelning Syd- och Västsverige. Och han håller med: – Ur vår synvinkel är det mer problem med samverkan i Helsingborgs hamn än i andra hamnar, och vi har haft både centrala och lokala förhandlingar. Det gäller synen på riskbedömningar bland annat, säger han.

Det rör sig om 4–5 förhandlingar och lika många möten. Och lite bättre har det blivit, men någon riktig samsyn har det inte gått att nå fram till än, enligt avdelningens RSO.

SEDAN I VÅRAS har Helsingborgs containerterminal och energihamn status som civila skyddsobjekt. Avsikten är att höja

"Det har varit ett enormt pådrag och upphausat i medierna, inte minst lokalt. Och det är ju inte direkt något positivt, det blir tröttsamt ibland. Folk frågar, vad händer i hamnen"

André Björklund, hamnens huvudskyddsombud.

säkerheten. Som skyddsobjekt har hamnen bättre lagligt stöd mot bland annat sabotage, rån och terrorism. Tillträdesförbudet omfattar även obemannade farkoster, som förbud för drönare att flyga över hamnområdet.

All personal i hamnen ska också säkerhetsklassas, ett pågående arbete.

Men i det dagliga arbetet har hamnens nya status inte inneburit någon avgörande förändring.

– Jag vet inte om alla fysiska åtgärder är på plats än. I nuläget märks det inte så mycket, förutom säkerhetsklassningen då, säger Peter Swärdh.

Han har varit fast anställd i 25 år, innan dess var han timanställd.

– Det finns inte en tanke på att göra något annat. Vi äldre brinner för det vi gör, oavsett hur jobbigt det kan vara ibland.

Liksom sin pappa, som också jobbade i hamnen, har Peter krankompetens.

– Jag hade inga sådana kontakter, jag kom in på ren kompetens, säger André lite ironiskt.

Han har jobbat i hamnen sedan 2011, de första åren som extring. Men det är inte längre än att han stod med på varsel-listan förra året, ett varsel som hamnbolaget senare drog tillbaka.

– Alla som jobbar här är nog lite speciella. Men förr var hamnen mer en livsstil.

Peter Swärdh är ordförande för Sektion 7 Helsingborg i Transports hamnavdelning Syd- och Västsverige.

Varning för elektriskt stängsellarm.

Det lever kvar, men håller på att förändras, säger Peter, som fyllt 50.

I DAG ÄR det oftare än fråga om att sätta upp sig för helgjobb, tidigare inte en fråga om att vilja jobba övertid utan en självklarhet att "här jobbar du över".

– Ibland känner jag att jag skulle vara hemma i stället, som sista sommarhelgen – man borde vara ute i trädgården med barnen. Min sambo jobbar måndag-fredag och för henne spelar det ju roll om hon får vara själv med en tvååring på

helgen, så det har hänt att jag tar ett djupt andetag innan jag hör av mig och säger att jag ska jobba, säger André, som fyllt 40 i oktober.

André Björklund sitter i avtalsrådet för nytt hamn- och stuveriavtal. Det nuvarande kollektivavtalet löper ut sista april 2025.

– Avtalsrörelsen finns ju med i tankarna, även om det inte riktigt hunnit ta fart. Det är mycket som är viktigt. Inflationen gör att pengar givetvis är viktigt, men det gäller ju alla avtal och inte bara hamn, säger Peter Swärdh. ■

Tre hamnarbetare kan tvingas bort

Inför rätta. Som en följd av omfattande kokainsmuggling via hamnen ser det i dagsläget ut som att tre anställda stuveriarbetare får gå. Två av dem har varken varit åtalade eller misstänkta för något brott.

I juli fastställda hovrätten domen mot den hamnarbetare som åtalats misstänkt ha agerat insider och via kryperade chattar ha planerat kokainsmuggling i stor skala.

Mannen, som arbetat i Helsingborgs hamn i närmare 30 år, är dömd till två års fängelse. Han har hela tiden nekat till brott och har sökt prövningstillstånd i Högsta domstolen (HD). Det

tar normalt ett par månader innan HD fattar beslut om det blir prövning av en lägre rätts dom. Men redan innan hovrättens dom skrev mannen på ett avtal med hamnbolaget om uppsägning och har lön året ut, men han är arbetsbefriad.

I våras stängdes fyra andra män av från arbete i hamnen med omedelbar verkan trots att inga formella brottsmisstankar hade förts fram mot dem. Däremot förekommer deras namn i interna utredningar som hamnbolaget låtit göra.

Det rörde sig om kollegor till den nu dömda hamnarbetaren, anställda som arbetat tillsammans under lång tid och även umgåtts

privat. Två av männen är i dag tillbaka i arbete i hamnen.

En tredje av de tidigare avstängda har skrivit på en överenskommelse med hamnen och lämnar anställningen. Men den fjärde mannen som förekom i en internutredning har inte skrivit på något avtal. I stället har hans fack, Hamnarbetarförbundet, dragit ärendet till Arbetsdomstolen och stämt både Helsingborgs hamn och branschorganisationen. Enligt fackets juridiska ombud rör det sig om en mångårig medarbetare i hamnen som sagts upp på lösa grunder, för att hamnbolaget vill "visa handlingskraft genom att svinga vitt och brett". ■

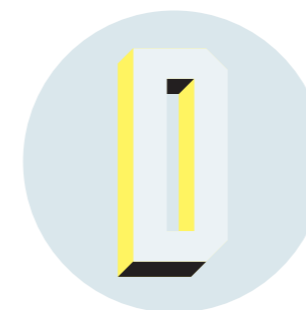
Under barnens uppväxt har John Hornej kört fiskbil och kranbil. Nu kör han dumper, men kan sakna att vara mer ute på vägarna.

”Det har varit lärorikt”

Tvättberg, bråk om disk och tidiga lämningar på förskolan. Men också en hel del skratt och kärlek. I 14 år har SVT följt kranbils- och dumperföraren John Horneijs vardag som pappa åt Liam i *Född 2010*.

Text och foto **PERNILLA AHLSEN**

Du får en hårding, säger Liam och springer fram och kastar sig i pappas famn för att krama honom hårt.

Det är ett klipp från en tidigare säsong av *Född 2010*. I den fjärde säsongen,

som precis har sänts nu under hösten, har Liam blivit tonåring och flyttat hem till sin mamma.

– Det är klart att det blev lite tomt när han flyttade, han har ju bott hos mig hela tiden, säger John Hornej och stryker med handen över det korta håret uppe på huvudet.

På underarmarna har han Liams och lillebror Jacks namn intatuerade.

– Det är tur att Jack bor kvar i alla fall. Annars skulle det nog bli lite ensamt, säger han.

Varannan helg är pojkarna hos mamma och varannan helg hos pappa. När Transportarbetaren hälsar på hemma i hyresrätten utanför Östhammar är det fredag och killarna ska vara hos John i helgen. Men än så länge är de i skolan och John sitter i soffan med den grå katten som gärna vill bli klappad.

SEDAN ETT PAR år tillbaka jobbar John med att köra dumper för ett företag i

JOHN HORNEIJ

Ålder: 47 år.

Bor: I hyreslägenhet utanför Östhammar.

Familj: Sönerna Liam, 14 år och Jack 12 år.

Jobb: Kör dumper för företag i Sandviken.

På fritiden: Hjälper till på en bondgård i närheten. Åker gärna till Dalarna och kör skoter på vintern, och fiskar, badar och åker båt på sommaren.

Aktuell: Med fjärde säsongen av *Född 2010* på SVT.

I *Född 2010* har tittarna fått följa Liam, pappa John och lillebror Jack i deras vardag.

Sandviken. Det blir långa dagar, han åker hemifrån vid fem på morgonen och kommer hem först halv nio på kvällen. Men på torsdagar slutar han tidigt och på fredagar är han helt ledig.

– HÄROMDAGEN VAR det en på jobbet som sa att han hade sett mig på tv, säger John och håller upp kaffe.

Vad svarade du då?

– ”Åh fan, vilken otur.”

Vi pratar om *Född 2010* och hur det kom sig att Liam blev ett av de nio barn som SVT valde att följa under deras uppväxt.

– Det var barnens mamma som såg att de sökte folk till programmet. Hon skickade in en intresseanmälan för skojs skull och så kom vi med, säger han.

Vad tänkte du om det då?

– Jag tänkte inte så mycket på det, det var mest kul. Eller, i början var det

John Horneij har alltid velat bo på landet. På gymnasiet läste han till lantbrukare.

I den senaste säsongen av *Född 2010* flyttade John två gånger. Nu bor han och Jack i en hyresrätt utanför Östhammar, medan Liam har flyttat hem till mamma Tove.

FOTO: ÅSE FOUNGNER/SVT

lite halvjobbigt att ha en kameraperson med sig. Det kändes lite stelt. Men sedan vande man sig.

KAMERAPERSONEN HETER ÅSE FOUNGNER och det är hon som har följt Liams familj under de här 14 åren.

– Hon kommer hit då och då, en gång i månaden kanske, säger John.

Brukar ni göra upp innan om vad ni ska göra när hon kommer?

– Nej det brukar bli spontant. Det är ju mest att följa grabben i vardagen. De filmar jättemycket och sedan klipper de ihop det.

Första gången John blev filmad låg Liam fortfarande i mamma Toves mage. I avsnittet som fortfarande går att se på SVT Play är John och Tove på ultraljudsundersökning. Kameran zoomar in på John som ser glad ut när han tittar på de svartvita bilderna på bebisen i magen.

Tove var bara 21 år då och bodde fort-

farande hemma hos sin pappa i Hässelby.

De visste fortfarande inte riktigt var de skulle bo när Liam föddes på Akademiska sjukhuset i Uppsala i slutet av maj. Åse Fougner filmade John när han tog en selfie med Liam som låg liten och alldeles ny på hans bröst.

TITTARNA FÅR FÖLJA med när John och Tove packar upp bilbarnstolen på BB, skojar om vad bebisen ska heta och flyttar till ett hus på en gård i Norrskedika.

Precis som de andra familjerna i serien delar de generöst med sig av vardagen så som den faktiskt ser ut.

Vi får se när Liam träffar sin lillebror för första gången, åker skoter till förskolan och flyttar till ett större och bättre hus ute i skogen. De lägger pärlplattor, sorterar tvätt och steker pannkakor.

Och så åker de traktor. John gick nämligen naturbruksprogrammet med

inriktningen lantbruk på gymnasiet.

– Jag brukar hjälpa en bonde här i närheten med skörden och åker ut och mjölkar och utfodrar djuren ibland när bonden behöver ha ledigt. Det är mest för att jag tycker att det är kul. Om det gick att tjäna pengar på det så skulle jag gärna jobba med det på heltid, säger han.

I stället har han jobbat inom transportbranschen. Under Liams första år körde John fiskbil. Han gick upp mellan klockan två och halv tre på nätterna för att åka till Stockholm och lasta. Sedan körde han ut fisk och skaldjur till butiker och restauranger i Roslagen. Ofta sov han inte mer än tre, fyra timmar om nätterna.

– Det var inga problem. Jag är natt-människa och behöver inte sova så mycket, säger John.

MEN UNDER INSPELNINGEN av andra säsongen blev han av med jobbet. Åse Fougner

John Horneij hemma i soffan med katten som barnen har döpt till Fresh.

filmade honom och Tove när de oroade sig över ekonomin och bråkade om disken.

Många kanske hade tyckt att det var jobbigt att visa upp när man bråkar. Får ni säga till om ni inte vill att de ska ta med något?

– Ja, de brukar alltid fråga om det är något man inte vill ha med. Och vi får alltid se och godkänna avsnitten innan de sänds.

Har du sagt nej någon gång?

– Nej, jag tycker att de har gjort det bra varje gång.

Är det inget som har varit jobbigt att visa upp i tv?

– Nej, jag tycker faktiskt inte det.

ÅSE FOUNGNER SÄGER till Transportarbetaren att det har varit en spännande resa att få följa Liam, John, lillebror Jack och mamma Tove. Hon har fått en bra och trygg relation med alla i familjen och har

alltid känt sig välkommen.

– Det är speciellt att få följa en människas föräldraskap såsom jag följer John och de andra föräldrarna i *Född 2010*, man får ju lära känna sidor hos personen i både med- och motgång.

– Jag ställer många frågor om varför saker blir som de blir och om hur allt känns och det kan nog vara lite jobbigt ibland men jag får inte känslan av att John har något emot det. Kanske får frågorna honom att tänka på nya sätt kring saker också, säger Åse Fougner.

BARNEN VAR FORTFARANDE små när Tove flyttade ut och John blev ensam med barnen. Under några år bodde de bara hos honom.

Som tur var hade det i alla fall löst sig med jobb. John hade fast anställning och körde kranbil på Dahls i Kallhäll utanför Stockholm.

Varje morgon gick han upp i ottan och packade in barn och galonisar i lastbilen. Han lämnade av barnen på förskolan så fort den öppnade, för att hinna före den värsta morgontrafiken.

– Då var jag på jobbet klockan åtta. Det gick bra för jag hade en bra arbetsgivare. Men ibland hann man inte fram förrän man var tvungen att vända och åka hem igen för att någon av ungarna var sjuk, säger han.

När Liam började i förskoleklass var

”I början var det lite halvjobbigt att ha en kameraperson med sig. Det kändes lite stelt. Men sedan vande man sig.”

John är glad över att de tog beslutet att vara med i *Född 2010*.

han på fritids två timmar innan de andra barnen kom dit.

Vad tyckte han och Jack om att behöva gå upp så tidigt?

– Det var väl sådär. De var ju inte pigga direkt.

För att John skulle få ihop vardagspusslet ställde hans syster upp och tog hand om Liam och Jack två dagar i veckan.

– Då sov de där så att jag kunde gå upp och vara på jobbet mer vanlig tid. Barnen trivdes hos dem. De har även tagit med ungarna på lite semestrar och skidresor, säger John.

Så småningom började barnen vara hos mamma Tove också. Nu bor hon med sin nya kille i ett hus med en massa djur på

gården. Djuren var en av anledningarna till att Liam ville flytta dit.

– Han ville bo där så då fick han det, säger John.

Även han flyttade ihop med en tjej ett tag. Men det tog slut och nu bor han och Jack här i en lägenhet på två rum och kök, en bit ut på landet.

– Jag och Jack delar sovrum. När Liam kommer får han ta Jacks säng och så sover Jack bredvid mig. Det är inte så lätt att få en hyresrätt. Vi får se om vi kan hitta något lite större och närmare stan snart. Jack går i skolan inne i Östhammar så han åker buss dit på morgonen och hem på eftermiddagen.

Hur tycker barnen att det är att bo isär?

– De saknar varandra. Men de pratar med varandra varje dag och spelar datorspel ihop.

OCH SNART KOMMER Liam hit. John ska åka och möta honom vid bussen efter skolan.

Vad ska ni göra då?

– Han och Jack kommer väl att spela *Fortnight*. De brukar sätta i gång och spela direkt när de kommer hem och sedan kan de hålla på hela kvällen.

Har ni några konflikter om skärmtider?

– Nej, men ibland säger jag att de får gå ut och träffa en kompis när de har suttit för länge. Men Jack får göra lite som han vill när jag jobbar sent, för annars får han det tråkigt.

Klarar han av att komma upp själv på morgnarna när du är på jobbet?

– Ja, han ringer när han vaknar och när han är på bussen. Och sedan vid halv sex på kvällen går telefonen varm för då ringer han stup i kvarten och undrar när jag kommer hem.

Lagar han middag själv?

– Ja. Det blir enkla rätter. Toast, köttbullar och makaroner, eller korv. Kanske en fryslåda i bland.

Vad tycker Jack och Liam om att vara med i *Född 2010*?

– De är ganska vana vid det och tycker att det är kul. Meningen var att de skulle följa ungarna tills de blev 15. Men nu tror jag att de ska följa dem tills de är 18, så att det blir en hel uppväxt.

Har du någonsin ångrat att du gick med på att vara med i programmet?

– Nej, det har varit lärorikt. Och det är kul för barnen. De kan ju gå tillbaka och se hur det var när de var små. Det är något som de kan ha med sig hela livet. ■

”Det är kul för barnen. De kan ju gå tillbaka och se hur det var när de var små. Det är något som de kan ha med sig hela livet.”

FOTO: TESLA

Så här ser taxin ut på Teslas konceptbilder.

Musk presenterade förarlös taxi

Teknik. I mitten av oktober presenterade Elon Musk Teslas nyaste produkt. En förarlös taxi utan ratt. Det är en tvåsitsig bil med måsvingedörrar.

Text John Antonsson

Det pågår en dragkamp mellan flera techbolag om att lansera förarlösa taxibilar i bred skala. Konkurrenten Waymo kör redan förarlösa taxibilar i San Francisco, då under delvis kontrollerade former. Men någon masslansering har ännu inte kommit.

NÄR TESLA VISADE den nya förarlösa taxin började teorierna flöda. Varför körde den så långsamt? Varför stod en man bredvid och pillade med mobilen, var det han som styrde den? Det finns inga som helst bevis för konspirationsteorierna.

DÄREMOT FINNS BEVIS för att marknaden inte är särskilt intresserad. När robottaxin presenterats föll Teslas aktie först med 8,8

procent. Samtidigt steg kursen för bland andra Uber, rapporterar Financial Times.

Detta betyder inte att robottaxin är död. Den är i allra högsta grad på gång. Flera bolag jobbar med att ta fram autonoma självkörande bilar. Men företagsledarna klarar inte av att hålla sina löften. Musk hade lovat att det skulle finnas helt autonoma robottaxi på gatorna 2018. Nu är året 2024 och den senaste planen är att Cybercabs, de heter faktiskt så, ska nå full produktion under 2027.

CYBERCABS KOMMER ATT självköras genom en kombination av kameror och artificiell intelligens.

ANALYTIKER ÄR FORTFARANDE osäkra på om det kommer att gå att göra robottaxibilar lönsamma att massproducera och de har också stött på stora motgångar. Exempelvis har GM:s Cruise stängts av från San Franciscos gator efter att en gångtrafikanter blev påkörd. ■

Dyrt men inte bättre med privat arbetsförmedling

Forskning. 2019 inleddes en stor förändring av Arbetsförmedlingen. Stöd till arbetssökande skulle främst komma från privata aktörer, men betalas från skattekassan.

Statliga forskningsinstitutet IFAU har undersökt hur det har gått och det visar sig att det inte gick bättre för de arbetssökande som använt sig av de privata alternativen. Det blev bara dyrare.

– Eftersom den fristående arbetsförmedlingen inom *Rusta och matcha* kostade mer, kunde man förvänta sig att fler skulle lämna arbetslösheten. Men det ser vi inte, säger Johan Vikström som är en av rapportförfattarna. ■

Nytt om forskning

1 Fyra viktiga glaciärer i Sverige minskar med rekordtakt, visar en mätning från Stockholms universitet. – Det sker så fort nu. Det syns att glaciärerna inte mår bra, säger Nina Kirchner, professor i glaciologi och förestandare för Tarfala forskningsstation till forskning.se.

2 Politiker behöver inte oroa sig för att straffas av väljarna om de inför tuffa klimatåtgärder. Väljarstödet verkar knappt påverkas, visar en studie från Göteborgs universitet. – Politiker är oroliga över att förlora i popularitet och riskera att inte bli omvalda, men våra resultat visar att dessa farhågor inte nödvändigtvis stämmer. Det går att genomföra klimatpolitiska åtgärder i Sverige utan att väljarstödet direkt påverkas, säger Sofia Henriks, doktorand i statsvetenskap till forskning.se.

3 2008 införde den dåvarande Alliansregeringen regler som gjorde det lättare att anställa arbetskraftsinvandrare som kom från länder utanför Europa. I en studie från IFAU och Stockholms universitet undersöks hur det gått för gruppen. De flesta har goda inkomster, men en femtedel är utan jobb. – Vi behöver en mer tillförlitlig kontroll och uppföljning av arbetskraftsinvandringen. Det är inte hållbart att så många saknar inkomster, samtidigt som de har arbets-tillstånd, säger forskaren Erik Sjödin till forskning.se.

Ny gel kan hjälpa mot diskbräck

Medicin. Forskare vid Uppsala universitet har tagit fram en gel som kan hjälpa patienter som drabbats av diskbräck. I framtagandet av gelen har forskarna inspirerats av ko-slem och tagit fram ett så kallat mucingel. Det ska appliceras efter en operation och skapa en skyddande barriär runt diskarna så att immunförsvarets celler inte ska kunna angripa kärnan i mellankotsskivan.

– Denna metod kan ha stor betydelse för kirurgiska ingrepp. En enkel injektion av mucingel vid operationsstället skulle kunna förbättra resultatet för patienterna, minska risken för långsiktiga komplikationer och öka andelen lyckade diskoperationer, säger Hongji Yan, forskare vid Uppsala universitet till forskning.se. ■

Diskbräck kan orsaka stor smärta.

DHL Express installerar hjärtstartare

Åkeri. Som ett led i att öka säkerheten i trafiken och tryggheten för budbilsförarna erbjuder nu DHL Express hjärtstartare i eldrivna kurirbilar. Förarna kommer att få utbildning i användning av hjärtstartarna och i hjärt-lungräddning.

För tre år sedan började DHL Express första eldrivna kurirbilar rulla i Stockholms innerstad. Bilarna laddas med terminalens solpaneler.

Tanken är att initiativet med hjärtstartare i elfordonen för expressleveranser framöver kommer att genomföras i samtliga större städer i landet. ■

DHL Express har som mål att ha hjärtstartare i sina eldrivna budbilar.

Linus vill veta hur lång uppsägningstid han har och Hector undrar hur han ska göra med försäkringarna då han byter fack. Det och fler frågor svarar Transports experter på.

Illustration MARTIN HEAP

Hur gör jag med försäkringarna när jag byter fack?

? Jag ska byta fackförbund från Handels till er på grund av att jag bytt jobb och nu undrar jag hur det blir med försäkringarna? Jag har varit med i Handels i nästan 20 år. Säg att ni verkar ha samma försäkringar men måste alla val göras på nytt?

Hector

Svar: LO-förbundens försäkringslösningar liknar varandra.

Hos Transport ingår hemförsäkring, inkomstförsäkring, barngruppliv och en kompletterande tjänstegrupplivförsäkring i medlemsavgiften.

Handels har även Medlemsolycksfall fritid som ingår i medlemsavgiften. Byter du förbund från Handels så får du ett brev från Folksam om att försäkringarna kommer att avslutas om du inte väljer att förlänga dem, antingen genom att du går med i ett annat förbund där försäkringarna ingår eller att du tecknar dem själv direkt med Folksam.

Du har ett efterskydd på tre månader så att du inte ska hamna mellan försäkringar när du byter förbund.

Direkt när du blir medlem i Transport får du erbjudande om att teckna Medlemsolycksfall fritid till medlemspris och kan då ta ställning till om du vill fortsätta att omfattas av försäkringen.

När det gäller övriga försäkringar som ingår i båda medlemskapen så kommer du fortsatt att ha samma skydd när du är medlem i Transport.

Pia Edvall,
central ombudsman

Traktamente för chaufförer

? Jag vill veta vad som gäller för dagtraktamente och natttraktamente för chaufförer. Hur mycket ger det i plånboken?

Jocke

Svar: För att få traktamenten krävs en övernattningskost. För varje dygn som inte arbetsgivaren tillhandahåller kost respektive logi av tillfredsställande beskaffenhet ska du ha

logitraktamente på 325 kr per dygn och två halvdygn på 205 kronor. En lastbilshytt är inte tillfredsställande beskaffenhet.

Magnus Larsson,
central ombudsman

Hur lång uppsägningstid har jag?

? Jag har jobbat i sex år på min nuvarande arbetsplats och har aldrig skrivit på ett anställningsavtal trots att jag påpekat det. Och nu har jag sagt upp mig. Så jag vill veta hur lång uppsägningstid jag har?

Linus

Svar: Eftersom du är tillsvidareanställd har du en egen uppsägningstid som är en månad. Grunden för en anställning är tillsvidare och på heltid. Man kan genom anställningsavtalet komma överens om annat.

Magnus Larsson,
central ombudsman

Ska jag skriva på kontraktet trots att det är fel lön

? Jag är nyanställd och har fått ett anställningskontrakt skickat till min mejl. Där står det att jag är provanställd utan slutdatum och med månadslön 30 055 kr. Om jag läser avtalet rätt så är minimilön 30 163 kr. Hur tycker ni att jag ska agera? Ska jag skriva på kontraktet eller påpeka felaktigheter?

Petra

Svar: Jag tycker att du ska påpeka felaktigheten i anställningsbeviset innan du skriver på. När det gäller provanställning så finns det inget som säger att en provanställning måste vara 6 månader. Det är bara en maxgräns. Så det är ju bra om ni är överens om det också.

Magnus Larsson,
central ombudsman

När ska man få övertidsersättning?

Varför jag får inte betalt för övertiden?

? Jag är medlem och där jag jobbar så har jag lön enligt Transports kollektivavtal. Jag arbetar mer än 160 timmar i månaden. Förra månaden arbetade jag till exempel 183 timmar, men fick inte betalt för någon övertid.

Min arbetsgivare betalade månadslön och ob-tillägg. Borde jag inte få betalt för övertid?

Jocke

Svar: Övertid ska du ha för all tid som överstiger 40 timmar i veckan. Övertid utges även för arbete utanför ordinarie eller schemalagd arbetstid. Så i praktiken ska du få en timmes övertid om du enligt ditt schema ska börja klockan 07.00 men måste börja 06.00

Magnus Larsson,
central ombudsman

Nyblivna pappan Martin undrar vilka förmåner som finns i vaktarnas kollektivavtal.

Vilka förmåner finns i kollektivavtalet?

? Jag jobbar i dag som ordningsvakt och är nybliven förälder. Jag vill veta vilka förmåner vi har i vårt kollektivavtal.

Martin

Svar: Grattis både till föräldraskapet och till att du arbetar på en arbetsplats med kollektivavtal! I kollektivavtalet regleras väldigt många områden. Lön är kanske det

man mest tänker på, men arbetstid, schemaläggning och semester är andra områden som brukar bli ännu viktigare när man blivit förälder.

I försäkringspaketet som ingår i kollektivavtalet finns två försäkringar som du som nybliven förälder kan ha nytta av. Dels är det Föräldrapenningtillägg, som ger dig motsvarande upp till 10 procent extra av din vanliga lön under en period som du är föräldraledig. När du är föräldraledig går också en annan försäkring, Premiebefrielse-

försäkring, in och betalar in premier till din avtalspension, så att du inte ska förlora avtalspension på att ta ut föräldraledighet.

Det finns lite särskilda regler att tänka på kring perioder för föräldraledighet, så gå in på avtalat.se och läs mer innan du söker. Att söka föräldrapenningtillägget är sedan enkelt, du gör det digitalt via en länk du kan hitta hos avtalat.se.

För medlemmar i Transport ingår försäkringen Barngruppliv

i medlemsavgiften och du kan till medlemspris teckna en av marknadens bästa barnförsäkringar hos Folksam. Läs mer hos Folksam om alla de försäkringar som du redan nu omfattas av, och de som du kan välja att teckna till. Du kan gå in på Mina sidor hos Folksam och titta på en sammanställning över alla försäkringar som du redan har där.

I medlemskapet i Transport ingår också en timmes kostnadsfri rådgivning hos Folksam, vilket kanske kan passa bra nu när du går in i en ny fas i livet. Det kan vara ett tillfälle att titta över ditt försäkringskydd, teckna till nya försäkringar så att din familj är rätt försäkrad eller avsluta andra som blivit inaktuella i din situation. Vid rådgivningen går man också igenom och säkerställer att du inte missat ersättning från någon försäkring från en tidigare händelse. Vid ungefär var sjätte rådgivning hittar man ersättningar som inte betalats ut ännu. Oavsett hur är det väl investerad tid. Rådgivningen bokar du med bank-id på Folksam hemsida.

Pia Edvall,
central ombudsman

Finns det fondmedel att söka?

? Jag har läst att ni delar ut fondmedel till behövande och att man behöver fylla i någon speciell blankett. Men jag hittar tyvärr inte den. Kan ni hjälpa mig med detta?

Susie

Svar: Alla får ansöka till fonden, oavsett om du är medlem i Svenska Transportarbetareförbundet eller inte.

Stiftelsen vänder sig till personer: → med helt eller delvis nedsatt arbetsförmåga genom sjukdom eller dylikt.

→ som förlorat sin egendom på grund av brand eller olyckshändelse.

→ som bedriver forskning inom transportväsendet, arbetarskyddsfrågor och därmed jämförbara ämnen.

Mejla in din folkbokföringsadress till registrator@transport.se för att få en blankett.

Patricia Nunez Cona Sandberg,
sekreterare förbundskontoret

Fråga Transports experter!

Är du medlem i Transport och har egna frågor om din anställning, eller annat som har med jobb eller studier att göra? Ställ dina frågor till Transport på direkten som du når genom att ringa 010-4803000. Medlemmar kan också logga in på transport.se och chatta med Transports olika experter.

Vad händer med de försäkringar som ingår i medlemskapet när man byter fack?

Transportarbetarens John Antonsson tipsar om fem spännande filmer du kan krypa upp i tevesoffan och titta på i halloween-tider. Glöm inte popcornen!

FOTO: SHUTTERSTOCK

Läskiga filmer för oktobermörkret

Torsdagen den 31 oktober firas halloween i Sverige. Då klär ungar (och vissa vuxna) ut sig för att säga "bus eller godis"? Det är också ett utmärkt läge att se läskiga filmer.

Text JOHN ANTONSSON

HALLOWEEN ÄR SOM bekant en importerad högtid. Vi i Sverige har snott den från USA, dit irländare och skottar tog traditionen under 1840-talets nödår.

Det är en tid på året då filmfantaster passar på att se så många skrämmande filmer som möjligt. De som är riktigt tokiga i rysare kör skräcktober. En läskig film för varje dag i månaden.

För de allra flesta är det svårt få till tiden, och ärligt talat är det nog inte så många som vill se 31 skräckfilmer på en månad.

De bästa skräckfilmerna är redan inspelade och ganska gamla. Varje år kommer en uppsjö nya filmer och kvaliteten är sällan särskilt hög. Jag personligen tycker att skräckfilmer och komedier funkar att se, så länge de är en femma på en tiogradig skala.

Här är några filmer som jag ger en femma eller mer och är värda att lägga en filmkväll på, om du vågar.

1 It's what's inside

(Netflix) Ett gäng unga ganska attraktiva människor träffas i ett stort hus inför ett bröllop. En supersmart ganska konstig kille i kompisgänget har upfunnit en maskin som gör att människor kan byta kropp med varandra, och den ryms i en portfölj. I stället för att spela de vanliga sällskapsspelet byter protagonisterna kroppar med varandra. När kropparna byts kommer helt plötsligt människornas motivationer och lustar fram i ett nytt ljus. Då börjar mysteriet: Vilken person har hamnat i vilken kropp? Jag behöver väl inte säga att leken leder till ond bråd död.

2 Hanteringen av odöda

(Prime) Filmatiseringen av John Ajvide Lindqvists roman har varit på gång under många år. Den skulle först göras i Sverige

och det var en tid tal om att det skulle bli en svensk tv-serie. Till slut blev det en norsk film.

Det är en filmatisering som är full-smockad av stämningsfull musik och sorgsna ansikten. Filmen handlar, precis som boken, om vad som händer när de döda reser sig igen. Men här handlar det inte om flockar av köttätande monster. Filmen ställer frågan. Vad händer om du älskar kommer tillbaka.

Detta är inte läskigaste skräckfilm man kan se. Filmen rör sig runt skräckens konventioner men är snarare ett drama om djup sorg. Jag var närmare tårar än skrik då jag såg den.

3 Salems lot

(Max) John Ajvide Lindqvist må vara Sveriges Stephen King. Men det finns bara en kung, och han bor i Bangor, Maine, USA. Stephen Kings *Staden som försvann* har nu fått sin tredje filmatisering och den kom direkt till streaming på tjänsten Max.

Jag skulle ljuga om jag sade att *Salems lot* är ett mästerverk. Det är den inte. Den är helt enkelt en klassisk vampyrhistoria som utspelar sig i en amerikansk småstad som växlar mellan pastell och det mörker som reser sig från sprickorna i fasaden. Det är en film som inte förnyar någonting. Men personligen tycker jag inte att det gör någonting. Ibland smakar det välbekanta bra.

4 House of spoils

(Prime) Härom året kom skräckfilmen *The menu* som utspelar sig i restaurangmiljö. Nu har vi fått en till: *House of spoils*. Den kommer från massproducenten Blumhouse. Ett produktionsbolag som hittat en formel för att kunna göra skräckfilmer som många gillar men få älskar.

I den här filmen får vi följa Ariana DeBoses karaktär Chef. Hon har öppnat en egen restaurang och det visar sig snart att allt inte är som det ska.

Filmen är inte ett mästerverk. Men för den som tycker om att följa berättelser som utspelar sig i restaurangmiljö är filmen värd att se.

5 Nelly Rapp – Dödens spegel

(SVT Play) I uppföljaren till den första Nelly Rapp-filmen åker monsteragenten till Svartsbogen för att leta efter dödens spegel.

Nelly, Valle och hunden London följer i fotspåren efter Nellys försvunna mamma. I Svartsbogen väntar varulvar, näcken och andra odjur. Kommer mysteriet med den försvunna mamman att lösas?

Det här är en familjefilm som kan få små och stora att sitta på nålar.

Marianne Mörekk och Johan Rheborg är utmärkta som Lena-Sleva och Hannibal.

KULTUR

1

2

3

4

5

3 rysliga barnböcker

Under hösten har det släppts flera spännande barnböcker. Bland annat den nya boken om Spökbyrån där *Fallet med den grymma leken* ska lösas.

I den nya boken om *Den underbara familjen kanin* är det dags för döingarnas dag i sagoskogen. Och sist men inte minst. Samlingen *Klassiska skräckhistorier* där gamla berättelser får nytt liv i förkortade och förenklade versioner anpassade för barn mellan nio och tolv år. ■

Japanska väsen fascinerar

Från 1600-talets rullmålningar och träsnitt till dagens AI-genererade bildvärld, manga och anime. I alla tider har människan sökt förklaringar till märkliga fenomen och omvälvande händelser i det fördolda, styrts av osynliga andar. Inom japansk folktro talas det om Yokai – skrämmande, hämndlystna varelser men också älskade och skojfriska. Vissa kan byta skepnad och förvandlas till människor eller djur men också föremål.

Etnografiska museet i Stockholm visar för närvarande utställningen *Yokai – japanska väsen*. Mycket av det som visas känns välbekant från dagens västerländska populärkultur, element lånade eller direkt överförda från den japanska månghundraåriga kulturen: De tecknade serierna och anime-figurernas speciella uttryck. Annat i salarna berättar om en specifik japansk tradition, allt sedan Edo-perioden (1603–1868).

Utställningen utforskar skräck och den skrämmande makt som är förknippad med osynliga väsen. I ett rum med 15-årsgräns visas till exempel klassisk skräckfilm. I en annan sal synliggörs likheter med väsen i nordisk folktro. Här har illustratören Johan Egenkrans tolkat japanska väsen bredvid svenska, som näcken – Kappa är en Youkai som bor i vattendrag och kan dra ner och dränka både djur och människor. ■

PRESSBILD FRÅN ETNOGRAFISKA MUSEET

Bokvinnare

Vi vann var sitt ex av *Typiskt killar* av Atila Yoldas:

Helen Lindqvist, Ballingslöv
Daniel Fredriksson, Trollhättan
Anita Larsson, Kungsör.

"Det är väldigt vanligt att sommarjobbade ungdomar inte vet att Transport är deras fackförbund när vi kommer för att berätta om kollektivavtal och annat, säger Jonna Grip som för andra gången varit engagerad i LO:s årliga satsning "Facket på sommarjobbet" och besökt olika bensinstationer i Hälsingland.

"Det är kul att gå på möten"

"Vi kommer från Transport".

"Jaha, vad ska ni frakta för något då?"

Så kan det låta när Jonna Grip ger sig ut för att prata fackliga frågor på mackar.

Text och foto JUSTINA ÖSTER

25 ÅR GAMMAL har Jonna i Bollnäs redan ett pärlband av lokala uppdrag inom Transport, LO och Vänsterpartiet. Just nu är hon mammaledig från jobbet på bensinstation. Minstingen Penny, tio veckor, halvsover tryggt i sin babysitter, obekymrad om att shih tzu-hunden Paul tar sitt vaktuppdrag på allvar och skäller ut okända besökare i radhuset. 3-åringen Ted har mormor lovat hämta hem från förskolan.

Andra tycker inte att de är lediga när de är föräldralediga men för Jonna, som oftast jobbar kväll på macken, är det nu "otroligt mycket lättare" att planera in möten och aktiviteter. Lilla Penny hänger med.

– Hon är rutinerad, har varit på närmare tio möten redan, bland annat en LO-konferens där vi diskuterade hur vi ska engagera fler unga i facket. Jag satt och ammade och sa: Jag håller på för fullt!

JONNA LER. SOM höggravid var hon för andra gången engagerad i LO:s årliga satsning *Facket på sommarjobbet* och sökte upp sommarjobbade ungdomar på en rad bensinstationer i Hälsingland.

– Det är väldigt vanligt att de inte vet att Transport är deras fackförbund när vi kommer för att berätta om kollektivavtal och annat. De tog upp frågor som 11-timmarsvilan, posthanteringen, arbetsskor och arbetsmiljö.

Jonna känner igen frågorna från sin egen mack – många tunga lyft i trånga lokaler, som inte är anpassade för allt fler paket.

– Hos oss har pakethanteringen ökat till det dubbla. Vi har kämpat som galningar för att få fler arbetstimmar men det är jättesvårt. Det handlar mer om att dra in tid.

Själv har Jonna, efter sex års arbete i en lång rad olika butiker, äntligen lyckats få fast tjänst med en tjänstgöringsgrad på 53,6 procent.

"Det är inte så många som är lika knäppa som jag och tycker om att gå på möten", säger Jonna Grip med dottern Penny (döpte efter Beatles-låten *Penny Lane*).

– Jättekneppigt när jag ska räkna ut min föräldrapenning.

DE MÅNGA BEHOVSANSTÄLLNINGARNA

på mackar gör fasta tjänster och heltid till prioriterade frågor för Jonna, som engagerat sig i Vänsterpartiet för att driva fackliga frågor även där. Nyligen pluggade hon till butikschef, inte minst för chansen till heltid.

– Så att jag slipper jobba tills jag är 140! Jonnas sena arbetstider innebär att hon sällan kan hämta på förskolan, annars trivs hon bra. En dålig chef på ett tidigare butiksjobb gjorde att hon engagerade sig fackligt, först som skyddsombud. Nu är hon ungdomsansvarig på Hälsingavdelningen och skissar på filmkvällar, pizzabak och studiecirkel där nybörjare tors fråga om krångliga fackliga termer.

– Vi behöver ungdomar för att locka fler ungdomar, några att relatera till. Ingen går ju ut på krogen själv. Det är samma sak för facket, säger Jonna Grip. ■

JONNA GRIP

Jobb: Bensinstation.

Bor: Bollnäs.

Familj: Mannen Sebastian, barnen Ted (3 år) och Penny (10 veckor), katten Bono och hunden Paul.

Fackliga uppdrag: Ungdomsansvarig Transports avdelning 18 Hälsingland, skolinformator, med i LO-facken i Bollnäs, Transportombud.

Politiska uppdrag: Vice ordförande i Vänsterpartiet, Bollnäs.

Viktigaste ungdomsfrågorna: Fasta tjänster, heltid, förklara vad facket är och gör.

Kort om Transport

Transportarbetaren är Svenska Transportarbetareförbundets (Transport) medlemstidning.

Förbundet har omkring 54400 medlemmar och är ett av 14 LO-förbund.

Om du vill komma i kontakt med Transport, ring 010-4803000.

Växels öppettider är måndag–fredag 8.00–16.40. Lunchstängt 11.30–12.30. Utom dag före helgdag, då den stänger klockan 12.00.

I juni till 31 augusti är växeln öppen måndag–fredag 9.00–15.00. Lunchstängt 11.30–12.30.

Transport har 25 avdelningar, spridda över landet.

Avdelning 1 och 2 är rena stuveriavdelningar som organiserar hamnarbetare.

Avdelning 46 är på samma sätt en rikstäckande avdelning för personal inom flyget.

Kort om a-kassan

Transports arbetslöshetskassa delar lokaler med förbundet i Stockholm.

A-kassan når du på telefon 0771-403001, måndag–torsdag 13.00–15.00 och fredag 9.00–11.00.

Du hittar fler kontaktuppgifter och mer information om förbundet och a-kassan på transport.se och transportsakassa.se

"Ta vara på våra kunskaper!" Seniorerna i avdelning 9 vill ha mer att säga till om i Transport. Längst fram, från vänster: Douglas Lindahl, Peter Johansson och Kent-Sören Karlsson. Bakre raden, från vänster: Johnnie Van Den Bergh, Christer Karlsson och Bertil Stolpe.

Månadens seniorer

"Ge oss mer inflytande i Transport!"

Pensionärsektionen i Örebro gör ett dubbelt upprop: Hallå, var är ni alla pensionärer som jobbat i Transportens branscher? Hallå förbundet, lyft våra frågor och ge oss mer inflytande!

Text och foto Justina Öster

CHRISTER, DOUGLAS, PETER, Johnnie (med samma stavning som whiskysorten), Bertil och Kent-Sören droppar in på Transportens Örebroavdelning 9, en efter en. De sitter i styrelsen för pensionärsektionen och väntar på att mötesrummet ska bli ledigt. Där förbereder avdelningens ombudsmän avtalsrörelsen och eventuella konfliktåtgärder.

DÖRREN SLÅS UPP, sekreterare Christer (tidigare återvinningsarbetare) delar ut dagordningen och ordförande Douglas (terminalarbetare) undrar om församlingen godtar den.

Bifall, från gänget där flertalet haft fackliga uppdrag som bland annat

klubbordförande och skyddsombud.

VARFÖR SKA DE sluta engagera sig nu? De har så många historier från arbetslivet att dela med varandra. Och de tycker att deras samlade kunskaper och erfarenheter behöver tas till vara bättre inom förbundet, även om håret grånat och kroppen börjat säga ifrån.

– Vi vill vara ledamöter på kongresser till exempel, inte bara värddar som tar emot besökarna. Vara med och prata igenom och besluta om olika frågor, säger Douglas.

– Många gånger känner vi oss som lite "häng" fast vi också är medlemmar. Ingen står upp för pensionärerna, säger Peter.

Vad är viktigt då?

Att anställda som fortsätter jobba efter 65 får behålla försäkringar och ersättning vid sjukdom och olycksfall på jobbet. Det vore heller inte dumt att långsiktigt jobba för högre pensioner, anser styrelsen. De söker samarbete med pensionärer på fler avdelningar. Hittills har de bara fått napp i Göteborg.

ATT SNÅLA IN och gå ur förbundet när man närmar sig 65 år dumt, tycker gänget. För 144 kronor i månaden får man fortsatt hemförsäkring och en "matnyttig" tidning. Möjlighet att umgås med andra "gamla uvar" och lyfta frågor kring bland annat färdtjänst, som vid dagens möte.

Bågskytte i Hallsberg för alla "Örebro-penschosar"

står närmast på programmet.

Men var är kvinnorna?

– De har inte gått i pension än.

STYRELSEN PÅCKAR IHOP och drar i väg med Festis och äpplen till Örebro's Tesla-verkstad för att stödja IF Metalls fortsatta strejk för kollektivavtal. Deras fjärde besök.

– Det är viktigt att uppmärksamma metallarna. De står där i ur och skur och gör ett jättebra jobb. ■

Utanför Tesla-verkstan träffade pensionärgänget den strejkande montören Ejvind Wahlberg.

PENSIONÄRSEKTIONEN ÖREBRO

Antal medlemmar: Cirka 200.

Viktiga frågor: Representation i Transportens beslutande organ. Fortsatta försäkringar för 65-plussare som jobbar på. Trygg färdtjänst och synlig taxiförarlegitimation. Samarbete med fler pensionärsektioner i Transport.

Kontakt: transport9@transport.se eller OIO-480 30 09.

På gång i din avdelning

MEMBER

Material till nästa nummer lämnas senast den 4 november till christina.ahlund@transportarbetaren.se.

AVDELNING 2 HAMN SYD- OCH VÄSTSVERIGE

Pensionärer, se hit! Hej, vi är några seniorer som har startat en pensionärsförening i hamnarbetarnas avdelning 2, sektion I. Och vi hoppas att det är fler som vill vara med.

Vår målsättning är att träffas för lunch och intressanta föreläsningar vid några tillfällen varje år.

Kontakta oss på e-post trpg-bgavd2seniorer@gmail.com. Välkomna!

AVDELNING 3 GÖTEBORG

Medlemsmöten Sektionerna håller medlemsmöten under november och december månad. På dagordningen står bland annat nominering till avdelningens valberedning samt till uppdrag i sektionen.

Samtliga sektioner håller sina möten på avdelningsexpeditionen, Fjärde Långgatan 48. En halvtimme innan mötena startar serveras det fika. Se nedan för respektive sektionens mötestider:

- Buss- och taxisektionen: 11 november, 18.30.
- Miljösektionen: 13 november, 17.00.
- Terminalsektionen: 13 november, 18.00.
- Åkerisektionen: 16 november, 11.00.
- Bevakningssektionen: 21 november, 18.30.
- Petroleumsektionen: 25 november, 18.00.
- Tidningsbudssektionen: 5 december, 19.00.

Repskapsmöte Härmed kallas representantskaps ledamöter till sammanträde.

► Tid: Kl 18.00 den 9 december.
► Plats: Quality Hotell II, Maskingatan II, Göteborg.

Vi börjar 17.30 med kaffe och smörgås. Sammanträdet startar 18.00 och beräknas pågå till 19.30. På dagordningen står bland annat val till avdelningens valberedning samt till förening och företag.

Om du som är ordinarie ledamot inte kan delta är det viktigt att du anmäler förhinder till din sektionens ordförande.

Pensionärsektionen har möte tisdagen den 5 november på

avdelningskontoret Fjärde Långgatan 48, 8:e våningen. Vi samlas i studielokalen och bjuder på fika. Välkomna!

AVDELNING 4 ÖSTERGÖTLAND

Nomineringsmöten I november kommer sektionerna att genomföra medlemsmöten. Där ska det nomineras till både sektionen och avdelningen.

För tider: Se hemsidan (scanna QR-koden), samt det sms som kommer skickas ut till alla medlemmar.

Studier för medlemmar Startpunkten – en introduktion till din fackförening. Syftet med utbildningen är att ge dig som medlem en grundläggande förståelse för fackföreningens roll på arbetsplatsen och i samhället. Dina rättigheter och skyldigheter. Försäkringar som ingår i medlemskapet. Samt skyddsombudets roll och en skyddsfrågas väg vid en arbetsmiljöfråga.

Startpunkten hålls följande datum på avdelningsexpeditionen i Linköping:

- Torsdagen den 31 oktober kl 9.00–16.00.
- Torsdag den 21 november kl 9.00–16.00.
- Onsdag den 11 december kl 9.00–16.00.

Du tar ledigt från ditt jobb för fackliga studier och får ett stipendium från avdelningen för dagen.

Vid frågor om utbildningar och anmälningar: Ring Joakim Carlsson på OIO-480 31 38, eller mejla till joakim.carlsson@transport.se.

AVDELNING 9 ÖREBRO

Pensionärsektionen uppmanar alla sina medlemmar att uppdatera sina telefonnummer och mejladresser hos avdelning 9. Vi skickar endast ut inbjudningar via mejl och sms, vilket är det billigaste alternativet för sektionen.

Om möjligt så finns aktiviteter under föreningsidan i Nerikes Allehanda på söndagar.

Transport 5-förening kallar till medlemsmöte den 26 november kl 18.00 på avdelning 9. Alla är välkomna och ingen anmälan behövs.

AVDELNING 11 GÄSTRIK-LAND/NORDUPPLAND

Medlemsmöte Vi har nöjet att

Värva en kompis – få 200 kronor!

Om du värvar en arbetskamrat får du ett Superpresentkort värt 200 kronor! Allt din kollega behöver göra är att ange ditt namn och personnummer i sin medlemsansökan.

Har du flera kollegor som vill gå med? Du får ett presentkort för varje medlem du värvar!

Presentkortet skickas ut då den nya medlemmens första betalning är registrerad.

Visste du att du direkt kan betala din första avgift och därmed snabbt bli fullvärdig medlem. Du behöver bara vänta ditt välkomst-sms med betalningsuppgifter.

TRANSPORT-ARBETAREFÖRBUNDET

bjudas in dig till vårt kommande sektionensmöte.

Där kommer vi även att nominera kandidater till representantskapet för avdelning II.

Detta är en fantastisk möjlighet att samlas, diskutera viktiga frågor och vara med och påverka vår framtid inom facket. Ditt deltagande är viktigt för vårt fackliga arbete.

- Datum: 7 november.
- Tid 18.00, fika från 17.30.
- Plats: Sättrahöjden 16 i Gävle.

Start- och Avtalspunkt! Hösten är här och det är dags att utbilda sig. Det här är en särskilt viktig utbildning som du kommer att ha nytta av på din arbetsplats. Passa på att ta med dig dina kollegor på kursen!

Anmäl dig till: jessica.axelson@transport.se.

► Datum: 22 oktober, 26 november, 18 december.

► Tid: Kl 9.00–17.00. Lunch ingår.

► Plats: Sättrahöjden 16 i Gävle.

AVDELNING 12 MALMÖ

Medlemsmöten

► Sektion 9 (bevakningssektionen) kallar till medlemsmöte

tisdagen 26 november kl 18–20.

På dagordningen: Information från avtalsrådet. Deltar du fysiskt bjuder vi på lättare fika.

Mötet hålls i avdelningens lokaler, Kosterögatan 5 i Malmö, eller digitalt via Teams (scanna QR-koden).

► Sektion 20/55 (åkeri-/taxisektionen) kallar till medlemsmöte 26 oktober kl 10.30–12.30. Mötet hålls i avdelningens lokaler, Kosterögatan 5 i Malmö.

På dagordningen: Fyllnadsval av sektionens ordförande. Vi bjuder på något gott att äta.

AVDELNING 14 HELSINGBORG

Mötesdags Välkommen till nomineringsmöten i sektionerna enligt nedan:

► Sektion 7: Den 26 oktober kl 10.00 i ABF lokalen, Järnvägsgatan 34 i Klippan.

► Sektion 1: Den 6 november kl 18.00 på Socialdemokraterna, Eriksgatan 72 i Landskrona.

► Sektion 4: Den 10 november kl 10.00 på Avdelningens expedition, Florettgatan 12 i Helsingborg.

► Sektion 5: Den 13 november kl 18.00 på avdelningens expedition, Florettgatan 12 i Helsingborg.

► Sektion 3: Den 17 november kl 10.00 på Folkets hus, Södra Vägen 3–7 i Ängelholm.

Nästa representantskapsmöte är lördagen den 9 november. Kallelse skickas till alla ledamöter två veckor innan mötet.

Konferens Vi på avdelning 14 kommer att hålla en erfarenhetskonferens för våra förtroendevalda den 15 november.

AVDELNING 16 GOTLAND

Årets budgetmöte är bestämt till tisdagen den 3 december, med start kl 18.00. Jultallrik är planen. Brev med inbjudan kommer cirka 15 dagar innan mötet, och några viktiga delar av dagordningen är:

► Beslut om avdelningens budget och avdelningsavgift för 2025.

► Beslut om förändring av avdelningens arvoden till styrelsen för 2025 och framåt.

► Eventuella fyllnadsval till styrelsen.

Gäst till mötet var inte klar när den här texten lämnades in.

Anmäl dig till mötet senast fredagen den 29 november. Varmt välkommen till årets sista medlemsmöte!

Kontakt med avdelning Ring OIO-480 30 16, eller mejla:

- transport.16@transport.se
- thomas.gahnstrom@transport.se
- patrik.gardelin@transport.se.

AVDELNING 18 HÄLSINGLAND

Är du nyfiken och intresserad av att lära dig mer om Transport?

Kontakta vår ordförande/studieorganistör Mikael Humlin på tel OIO-480 33 42 eller e-post: mikael.humlin@transport.se för att boka in en Startpunkt.

Har du frågor om...

...ditt kollektivavtal? Kontakta någon av våra ombudsmän:

► Christina Mattisson på OIO-480 33 40 eller christina.mattisson@transport.se

► Magnus Dawest på OIO-480 32 46 eller magnus.dawest@transport.se

...arbetsmiljö eller försäkringar? Kontakta regionala skyddsombudet Johnny Wik-

lund på OIO-4803341 eller johnny.wiklund@transport.se

Håll koll på vår hemsida och kalendern så ser du vad som händer i avdelningen.

Följ oss på våra sociala medier.

Transportpodden Mellersta Norrland hittar du på vår hemsida, Podbean och Spotify

► Hemsidan: ► Facebook:

Har du för avsikt att besöka avdelningskontoret under kommande veckor? Ring OIO-4803018 innan du kommer.

AVDELNING 19 NORRA MÅLÅRDALEN

Kamrater.

Avdelningen jobbar just nu med sin verksamhetsplanering för nästa år. Om du har några förslag på verksamhet är du mer än välkommen att skicka in dina förslag till avdelningsordförande Andreas Kedborn på e-post andreas.kedborn@transport.se.

Studier För alla som är nyfikna på vad facket är har vi vår utbildningsdag, där vi under en hel dag får en introduktion i både organisation och avtal. Ett enkelt sätt att lära sig om vad facket är och hur ett kollektivavtal fungerar.

Om du är intresserad, hör av dig till vår studieorganisations Monica Ryttersson på transport.se för mer information.

Saknar din arbetsplats ett skyddsombud eller Transportombud? Är du nyfiken och vill ha tips och råd? Ring till avdelningen på OIO-4803019 eller mejla till transport.19@transport.se så berättar vi mer!

Pensionärsklubben Årets julbordresa blir den 6 december med Eckerölinjen, eftermiddagsturen. Personlig inbjudan kommer. Ha en mysig höst, hälsar styrelsen!

AVDELNING 20 NORRA SMÅLAND

Representantskapsmöte den 24 november kl 10.00 på Ullinge vårdshus. Ledamöterna kommer att få en kallelse via mejl med mer information.

Vill du som medlem delta på mötet så gör du det i mån av plats. Så du får göra en intresseanmälan till transport.20@transport.se.

Du har väl inte glömt bort att fråga dina kollegor om de är med i facket? Om du värvat en medlem så får du ett presentkort när den nya medlemmen har betalat in sin första avgift.

Ju fler vi är desto starkare är vi. Eftersom vi bara tecknade

tvååriga avtal så är snart en ny avtalsrörelse i gång och då behöver vi vara så många vi bara kan!

Vill du gå en utbildning eller bara är nyfiken på vilka kurser vi kan erbjuda så kontakta vår studieorganisations på studier.20@transport.se.

Kunskap är inte tungt att bära! Kunskap ger oss i stället en chans att vara med och påverka vårt eget arbete på arbetsplatsen.

AVDELNING 25 HALMSTAD

Hej kamrater!

Oktober är snart slut och vi går in i november månad, vilket innebär kallare årstid. Dock är den hektiska perioden för oss på avdelningen allt annat än kylig. Konferenser, avtalsråd och förhandlingar stundar.

Nu i månadsskiftet oktober/november så väntar avtalsråd där våra förtroendevalda och ombudsmän kommer att ta upp ERA synpunkter.

Höstens andra sektionsmöten kommer att hållas i:

- Varberg: 12 november.
- Halmstad: 13 november.
- Ljungby: 19 november.
- Gislaved: 21 november.
- Falkenberg: 25 november.

Ta med en kompis och träffa kamrater över en go'fika!

Mer information om plats och tid finns i kalendern på vår hemsida (scanna QR-koden till höger).

Representantskapsmöte hålls torsdagen den 28 november, i IF Metalls lokaler i Halmstad.

Vi besöker Björkäng vägkrog och Rasta i Markaryd. Kolla vår hemsida vilka datum som gäller (scanna QR-koden). Kom och snacka med oss så bjuder vi på dagens lunch.

Vill du att vi besöker just DIN arbetsplats, så hör av dig!

Vi önskar att DU vill bli mer aktiv som Transportombud, skyddsombud eller något annat fackligt uppdrag på din arbetsplats. Vi behöver dig!

Tänk på att ditt kollektivavtal ger dig bättre villkor. Läs mer om ditt kollektivavtal på *Mina sidor* på transport.se.

Vi hoppas att ni får en trevlig november och inte allt för kylig tillvaro. *Avdelningsstyrelsen*

AVDELNING 26 NORRBOTTEN

Medlemsmöten i sektionerna vecka 48

Måndagen den 25 november ► Luleå: Avdelningsexpeditionen, Kyrkogatan 2.

► Gällivare: ABF-LO Hantverkargatan 26.

Tisdagen den 26 november ► Boden: ABF, Fabriksgatan 6.

► Kiruna: ABF, Campingvägen 1D.

Onsdagen den 27 november ► Piteå: ABF Brogatan IOC, kl 19.00.

► Pajala: Folkets hus, Fridhemsvägen 1A.

Torsdagen den 28 november ► Kalix, ABF, Vegagatan 7.

► Haparanda, ABF, Gallerian, Storgatan 82.

Alla sektionsmöten börjar kl 18.00, utom i Piteå som börjar kl 19.00. Vi bjuder på fika.

Om du inte har möjlighet att delta fysiskt så finns det möjlighet att vara med digitalt. Information om hur man kan delta digitalt kommer via sms, avdelningens hemsida och Facebook.

► Hemsidan: ► Facebook:

AVDELNING 32 MELLERSTA NORRLAND

Hej Kamrater!

Är du nyfiken på att lära dig mer om Transport och vad ditt medlemskap innebär?

Startpunkten är Transports introduktionskurs. Där går vi bland annat igenom arbetarhistoria, varför facket finns, vad en fackförening är, hur det funkar med kollektivavtal, Transports organisation och arbetsmiljö.

Kontakta avdelningens studieorganisations Lars Eriksson för att boka in dig på någon av våra utbildningar. Ring OIO-4803472 eller mejla lars.eriksson@transport.se.

Fråga oss! Har du eller dina kollegor frågor om kollektivavtalet, arbetsmiljö eller vad facket kan hjälpa er med? Kanske vill ni att vi kommer och besöker er arbetsplats? Hör av er så kan vi planera in ett besök tillsammans.

Vill du komma i kontakt med oss på avdelningen är du välkommen att ringa OIO-4803032 eller mejla transport.32@transport.se.

Vill du hellre sitta ner och prata en stund är du välkommen in på något av våra kontor (Östersund, Örnsköldsvik eller Sundsvall) för en pratstund eller bara en kopp kaffe.

Vi vill påminna alla om att logga in på *Mina sidor* på transport.se och kontrollera sina uppgifter.

Och glöm inte att uppdatera dem vid behov, för det här är vår snabbaste kontaktväg till er medlemmar.

Lyssna gärna på vår podd. *Transportpodden Mellersta*

Norrland hittar du på Podbean (scanna QR-koden) och Spotify!

AVDELNING 51 SYDÖSTRA SVERIGE

Viktig information!

Avtalsrörelsen 2024-2025 Nu tar vi höjd för kommande avtalsrörelse, där dina synpunkter är viktiga för oss.

Anmäl dig till sektionernas medlemsmöten, för det är där du får reda på vad som är på gång.

Kommande medlemsmöten

► Sektion 1: 5 november kl 17.30 på lokalkontoret i Kristianstad.

► Sektion 2: 24 november. Info om plats, tid kommer på hemsidan (scanna QR-koden under kontaktoppgifter längre ned).

► Sektion 3: 9 november. Info om plats, tid kommer på hemsidan (scanna QR-koden under kontaktoppgifter längre ned).

► Sektion 4: 24 november. Info om plats, tid kommer på hemsidan (scanna QR-koden under kontaktoppgifter längre ned).

Arbetsplatsbesök Har ni frågor på er arbetsplats om avtalet, er arbetsmiljö, kanske om vad facket gör?

Kontakta vår ordförande på tel OIO-4803284 eller mejl ordforande.51@transport.se så kan ni tillsammans planera in ett arbetsplatsbesök där du och dina kollegor får en möjlighet att träffa oss.

Det är också viktigt att både ombudsman och regionala skyddsombud får information om vad som händer på din arbetsplats. Och att planering görs så de har en möjlighet att kunna delta, beroende på vilka frågor som är aktuella. Hör gärna av dig!

Kontakta avdelningen ► Växel: OIO-4803051

► E-post: transport.51@transport.se

► Hemsidan: ► Facebook:

Fackliga utbildningar

Startpunkter: ► 17 november i Hulfsfired.

► 24 november i Kristianstad.

Avtalspunkter: ► 10 november: Bevakningsavtalet, i Kristianstad.

► 17 november: Bevakningsavtalet, i Oskarshamn.

Mer information om våra utbildningar hittar du på vår hemsida (scanna QR-koden under kontaktoppgifterna längre ned). Eller så ringer du OIO-4803051 om du har frågor.

Är du pensionär och har ett intresse av att träffa gamla "transportare" är du välkommen att kontakta någon av oss:

► Kenneth Ingemansson, Karls-

krona, tel 070-3025661.

► Gustav Holmberg, Sölvesborg, tel 070-2456258.

AVDELNING 55 BOHUSLÄN DALSLAND

Sektionsmöten hålls den 26 november kl 18, både digitalt och fysiskt. Kontakta daniel.hilmer@transport.se för möteslänk.

Startpunktsutbildning hålls den 26 november och 4 december. Kontakta vår studieorganisations Daniel Hilmer på daniel.hilmer@transport.se eller OIO-4803626. Utbildningen hålls dagtid med start 9.00.

Anställningsbevis? Har du ett sådant? Det ska du ha. Prata med din chef eller hör av dig till avdelningen.

Har vi rätt uppgifter om dig, som kontaktoppgifter eller arbetsplats? Gå in på *Mina sidor* och se så det stämmer.

Fråga oss Är det något annat du funderar på vad gäller jobbet så slå oss en signal på OIO-4803055 eller skicka ett mejl till transport.55@transport.se

AVDELNING 88 DALARNA

Vi söker fler förtroendevalda på arbetsplatserna. Är du eller någon på din arbetsplats intresserad så hör av er till oss. Kontakta oss via mejl till transport.88@transport.se eller ring direkt till avdelningen på tel OIO-4803088.

Vi finns nu även på Facebook. Skanna QR-koden för att komma till vår Facebook-sida.

FJÄLLESEMESTER I SÄLEN

Information om vår lägenhet i Sälen finns på hemsidan.

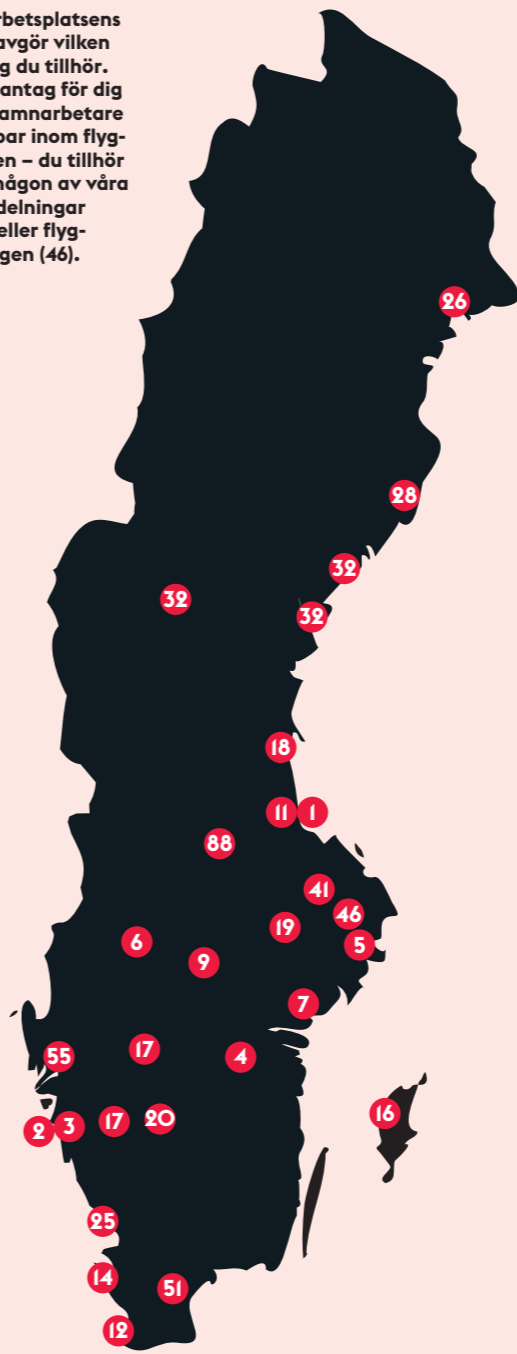

Där du kan se bilder och en beskrivning på lägenheten. Så planera in årets fritidsaktiviteter. Boka genom att ringa OIO-4803088 och prata med Anna på avdelningen.

Det finns bland cykelleder, bra fiskevatten, möjlighet till fjällvandring och en fantastisk natur för vila och rekreation. På salen.se hittar du det samlade utbudet av aktiviteter och nöjen.

HÄR FINNS VÅRA AVDELNINGAR

Det är arbetsplatsens ort som avgör vilken avdelning du tillhör. Med undantag för dig som är hamnarbetare eller jobbar inom flygbranschen - du tillhör i stället någon av våra hamnavdelningar (1 och 2) eller flygavdelningen (46).

Läs mer på förbundets hemsida, www.transport.se.

- 1 Norrland/Mellansverige, avdelning 1 (hamn).
- 2 Syd- och Västsverige, avdelning 2 (hamn).
- 3 Göteborg, avdelning 3.
- 4 Östergötland, avdelning 4.
- 5 Stockholm, avdelning 5.
- 6 Värmland, avdelning 6.
- 7 Södermanland, avdelning 7.
- 9 Örebro, avdelning 9.
- 11 Gästrikland/Norduppland, avdelning 11.
- 12 Malmö, avdelning 12.
- 14 Helsingborg, avdelning 14.
- 16 Gotland, avdelning 16.
- 17 Skövde-Borås, avdelning 17.
- 18 Hälsingland, avdelning 18.
- 19 Norra Mälardalen, avdelning 19.
- 20 Norra Småland, avdelning 20.
- 25 Halmstad, avdelning 25.
- 26 Norrbotten, avdelning 26.
- 28 Umeå, avdelning 28.
- 32 Mellersta Norrland, avdelning 32.
- 41 Uppland, avdelning 41.
- 46 Märsta, avdelning 46 (flyg).
- 51 Sydöstra Sverige, avdelning 51.
- 55 Bohuslän/Dalsland, avdelning 55.
- 88 Dalarna, avdelning 88.

Den fackliga kampen är global

Vikten av internationellt fackligt samarbete kan aldrig underskattas. Vårt förbund arbetar inom ett flertal internationella federationer.

Vi finns på både nordisk, europeisk och världsnivå och har stort utbyte av dessa samarbeten då många av våra medlemmars arbetsgivare har ägare som inte är svenska.

Vi verkar även på en global marknad, där våra transporter och transportarbetare sammanlänkar världen.

OFTA PÅVERKAS VI också av regelverk som kommer från EU eller liknande. I dessa fall är det internationella lobbyarbetet helt nödvändigt.

Transport har ett mycket gott och välfungerande samarbete på nordisk nivå och många av regelverken runt arbetsmarknaden är relativt liknande i Norden, även om en del skillnader givetvis finns.

DET FINNS EN lång tradition av samarbete mellan de nordiska länderna. Det märkte vi bland annat när vi la vår sympatiblockad mot Tesla i de svenska hamnarna.

Tack vare goda relationer med våra

” **FOC-kampanjen är ett världsomfattande samarbete mot bekvämlighetsflaggade fartyg där vi tillsammans verkar för att säkerställa drägliga arbetsvillkor för sjömän.**

nordiska vänner så kunde vi väldigt snabbt lägga en samordnad blockad i alla nordiska hamnar. Detta hade nog knapast varit möjligt utan ett välutvecklat samarbete.

SEDAN FINNS POTENTIAL för ännu bättre samarbete på både europeisk och världsnivå, men även här finns en hel del samarbeten som fungerar bra redan nu.

Gällande samarbetet på Europanivå försöker vi i möjligaste mån ta fram gemensamma fackliga strategier som kan användas i arbetet kopplat till EU-parlamentet.

PÅ VÄRLDSNIVÅ HAR vi exempel på framgångsrik samverkan, där en sådan är FOC-kampanjen.

FOC-kampanjen är ett världsomfattande samarbete mot bekvämlighetsflaggade fartyg där vi tillsammans verkar för att säkerställa drägliga arbetsvillkor för sjömän.

Vi har också två globala ramavtal på två stora bevakningsbolag. Via dessa avtal har vi inflytande över villkoren för anställda världen över.

MEN PRECIS SOM med det mesta finns det alltid detaljer som kan förbättras och det jobbar förbundets internationella enhet med hela tiden. ■

Tommy Wreeth är Transports förbundsordförande.

1897

VÄRVA DIN KOMPIS

Du som värvar en kompis får ett Superpresentkort värt 200 kronor. Transports styrka som fackförbund att kunna förändra och påverka börjar alltid hos dig. Scanna QR-koden eller besök transport.se för att göra oss ännu starkare.

Scanna
mig

**STARKA
TILLSAMMANS**

1897